DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 119. SZÁM. Debrecen, 1939 május 26 péntek ÁRA: 12 FILLÉR.

A szlovákok újabb határsértést követtek el

Kit akarnak kiirtani, kiket akarnak elsöpörni?

„Elsöpörni, kiirtani", ordítják a betük az egyik helyi lap hasábjain.

Az ember megdörzsöli a szemét: milyen évet irunk, milyen időket élünk, milyen uralom van Magyarországon? Ilyen hanggal ugyanis csak a szomorú emlékü szovjet-időkben találkoztunk. Akkor láttunk ordító falragaszokat ilyen felirással: „Reszkess titokban bujkáló ellenforradalmár, kiirtunk." Akkor beszéltek elsöprésről. Akkor fenyegettek meg bármiféle önálló véleményt fizikai kiirtással.

Ám most kereszténynek és nemzetinek vallott uralom van. Most alkotmányos küzdelem folyik. Most a polgári rend és szabadság alapján alkotmányos erők mérkőznek. És mégha valamely szélsőséges párt érdekében vonultatnának fel ilyen fenyegető szavakat, de ezek a kormánypárt oldaláról, helyi sajtójában hangzanak fel, — éles ellentétben azzal a felfogással, melyet maga a miniszterelnök éppen Debrecenben is hangoztatott az ellenzék megbecsüléséről.

Döbbenetes ez a hang azért, mert éppen a legmagyarabb városban, magas kultúrával ékeskedő Debrecenben, az egyetemi városban hangzott el. Szégyenpir fogja el az ember arcát, hogy ilyesmi is lehetséges. A durvaságban, az alpári hangban, az elvakult választási kortéziában most már kétségtelenül viszi el a pálmát azok jóvoltából, akik a rövid kardot mással, mint alacsonyrendü fenyegetődzéssel, mocskolódással, ferditéssel és befeketitő szándékkal toldják meg.

És kit akarnak elsöpörni, kit akarnak kiirtani?

A tendencia világos. Ki akarják irtani azt a Vásáry Istvánt, ki egy emberöltő munkájával beleirta nevét Debrecen köveibe, ki hűséggel szolgálta a város fejlesztését, ki tősgyökeres ősi debreceni család sarja, ki most is sok jószándékkal és bátor kiállással ajánlja fel nem mindennapi készségét, tudását a nemzet és városa javára, ki a rákényszeritett tétlenségből magát kiszakitva, hivei unszolására felveszi azt a zászlót, melyre az igazság, béke, nyugalom, szeretet és munka oly régen hiányzó jelszavai vannak irva.

És kit, kiket akarnak elsöpörni? Azt a debreceni polgárságot, mely ősi szabadságszeretetében megtartotta ezt a várost, akiknél jobb magyarokat nem lehet találni ebben a hazában. Kik nélkülözhetetlen erősségei annak az igazi magyar életnek, mely nem programokban, hanem a valóságban itt régebben is megvolt.

Büszke debreceni polgár, vedd tudomásul, hogy Téged ki akarnak irtani, el akarnak söpörni, ha megtartod őseidnek azt a kiváló tulajdonságát, hogy a magad fejével gondolkozol. Hisz ha valaki kivánja a magyar élet teljességét, ha valaki vágyva vágyja a szent nemzeti célok kiteljesedését, ha valaki vér és lélek szerint magyar, akkor Te vagy az! Ki akarnának irtani, elsöpörni csak azért, mert nem hagyod magad behajtani a karámba, mert igazán szabad és magyar életet akarsz az ősi földön. Vagy Te, más vidékről, megszállott területekről, az elszakitott Erdélyből a város szerető karjai közé menekülő magyar testvérünk, vagy itt letelepedett minden rendü és rangú derék magyar ember, iparos, kereskedő, tisztviselő, hallod-e, milyen nagy véleménnyel vannak rólad, mennyire becsülik az önálló gondolkodásra teremtett magyar embert. Elsöpörnek, kiirtanak, ha mukkanni mersz. Hát létezik az ilyen. Lehet ezt a legerélyesebb visszautasitás nélkül hagyni.

Mi lehet erre a válasz? Egy kemény Eb ura fakó. Nem úgy verik ám a cigányt, még kevésbé a derék debreceni magyarokat. Aki hozzájuk szól, beszéljen tiszteséges, megengedett hangon. És ne merjen itt elsöprésről, kiirtásról beszélni.

És ki az, aki ilyen hangot merészel használni Debrecenben, Mondják, idegenből ideszabadított toll veti papirra ezeket a kifejezéseket. Mondják, hogy laptársunk redakcióját megfejelték, mert a meglevők mégis debreceniek lévén, nem voltak alkalmasak olyan hirlapi hadjáratra, amelynek tanúi vagyunk. Mondják ezt is, mondják azt is, azonban mi most ezt nem kutatjuk, nem is állitjuk. De ha tényleg valami pesti választási delegált működik itt, akkor az ódiumot teljes súlyával rá kell hárítani nem a toll birtokosára, hanem arra, vagy azokra, kik ezt a tollat irányitják, akik idehozták. Mert elég volt az idegen inváziókból.

*

És miért kellene Vásáry Istvánt kiirtani és hiveit elsöpörni? Talán valami nemzetrontó szándékot rejtegetnek, talán az országot akarják romba dönteni? Nem és ezerszer nem! Hisz magyarságuk, hazafiságuk még az átlagnál is hatványozottabb az erős függetlenségi érzésben, a minden kisértéssel szembeszálló nemzeti szabadságvágyban. A külpolitika, a nemzetvédelem, a nemzeti törekvések hü szolgálatában nincs hajszálnyi különbség, legfeljebb az, amit Vásáry István olyan pregnánsan fejezett ki, hogy ő nem elégszik meg azzal a szóval: nemzeti, mert ő ennél több magyar. És nem elégszik meg a járt úttal, hanem el akar jutni a kinceses Kolozsvárra, a koronázó Pozsonyba, az aradi vértanúk sirján akar imádkozni. Ilyen emberre azt merik irni, hogy kiirtandó! Döbbenetes!

Sejtjük, miért áll az útban Vásáry István. Azért, mert debreceni programot is adott. Mert azzal a szándékkal jön, hogy megállitsa azt az elszegényedési folyamatot, melyet az uj élet bajnokai itt megindítottak. Mert alkotó képessége, ha szóhoz jut és újra a cselekvés mezejére kerül, ismét jobb napokat jelentene Debrecenre, de egyidejüleg végleg lehullna a lepel a tehetlenség, az egyhelyben topogás „uj életnek" festett politikájáról. Hisz nemcsak mi állitjuk, hogy Debrecen elesett város lett. A pesti kormánylap állapitotta meg a szociális vészes vérszegénységet. Hogy aztán, mint ismeretes, mellé fogott és beledöfött a derék debreceni gazdatársadalomba is, azt állitván, hogy annyira nem ért a mezőgazdálkodáshoz, hogy a búzatermés még az itteni fogyasztást sem fedezi, azt számon kérhetik most attól az oldaltól gazdáink, kiket nekünk kellett megvédeni a kormánylap támadása ellenében. A szociális nyomorúság megállapításában azonban egyet kell értenünk a kormány pesti szócsövével, de hozzá kell tennünk, hogy ez az újabb öt év eredménye. Hipokrizis, hogy most azok követelnek jólétet, akik annak megteremtését elmulasztották.

Minden városát szerető emberben él a vágy: véget vetni a mostani tespedtségnek és életet fakasztani Debrecenben. Ezért azonban nem lehet senkit kiirtásra itélni, mint a kormánypárt helybeli organuma teszi.

Kiirtásról beszélhettek a szovjet uralom alatt, kiirtásról beszéltek magyarokkal szemben Romániában, a benesi Cshországban, de nem beszélhetnek Magyarországon magyarokkal szemben. Ha ennyire elvakulttá tesz egyeseket a gyülölet, akkor gondoskodni kell az alapos kijózanitásról.

Kiirtani veszett kutyákat szokás, nem pedig magyar embereket Magyarországon. Elsöpörni, kisöpörni szemetet szokás, nem pedig magyar értékeket és tisztességes célú pártokat.

És hogy mégis elsöprésről, kiirtásról mer beszélni a „Debreczeni Ujság—Hajdúföld", mint a kormánypárt szócsöve, ezt megjegyezzük magunknak és figyelmébe ajánljuk a választópolgárságnak.

A választ megadhatják a választáson.

Ujabb határsértést követtek el a szlovákok

Rálőttek a magyar járőrre. — Egy magyar honvéd lelőtte támadóját egy szlovák finánccot.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Május 22-én 20 óra körül szlovák földművesek engedély nélkül kaszálni jöttek át a németsoki erdő és Csütörtök közti területre. Három főből álló biztosító járőrünk közeledett feléjük, hogy igazoltassa őket. Amikor észrevették, kocsin menekülni kezdtek és lőtek a járőrre. A járőr viszonozta a tüzet és üldözte a kocsit, de az elmenekült.

A lövöldözés zajára a csütörtöki őrsparancsnok odament tizenöt fővel, majd a tüzelés irányában előnyomult Erzsébetmajorig, ahol azonban nem talált senkit. Visszajövet egy embere eltévedt. Azt egy erzsébetmajori szlovák finánc megtámadta és el akarta fogni, mire ő feléje lőtt. Azóta befutott értesülés szerint az illető szlovák finánc meghalt.

A magyar parancsnokság és a szlovákoktól két tiszt a helyszínen folytatja a kivizsgálást.

A szlovákiai nagyszabosi papírgyár munkásai Magyarország mellett tüntetnek

Rozsnyó, május 25. A Csetnek folyó felső völgyének magas hegyektől elzárt végében fekszik a nagyszabosi papírgyár, Szlovákiának egyik hatalmas iparvállalata. A gyár a Morva Agrár és Iparbank tulajdona s testvérvállalata az özörényi cellulózegyár, amely a bécsi döntés után visszakerült Magyarországhoz s amely nyersanyaggal látta el eddig a nagyszabosi gyárat. Nagyszabos elvesztette közvetlen kapcsolatát Szlovákiával és Csehországgal s emiatt sem nyersanyag-, sem kőszénszükségletét nem tudja pótolni.

A 700 munkást foglalkoztató papírgyárban több hét óta szünetel a munka, a keresetnélküli munkásság naponta heves tüntetéseket rendez s követeli a visszacsatolást Magyarországhoz s a munka megindítását.

Legutóbb hétfőn, e hó 22-én a munkásság menetalakulatba tömörülve megindult a határ felé azzal a szándékkal, hogy Magyarországon keres munkaalkalmat. A kirendelt karhatalom nem tudta lecsillapítani a felizgatott kedélyeket s a nagy tömeg csak akkor tett le szándékáról, amikor Janata Bohumil, a gyár vezérigazgatója, 10 napi munkabért utalt ki előlegképpen a munkásoknak.

Valódi angol
női ballonkabátok
Grosznál
Piac u. 51.

Angol terv és a Szovjet

Uj hármasszövetség készül.

London, május 25. A szovjetunióval tett legutóbbi angol javaslattal kapcsolatban a Reuter Iroda diplomácia levelezője a következő részleteket jelenti:

Az angol terv három pontból áll:

1. Kölcsönös segélynyujtási szerződés megkötése, amely szerződés a három aláíró fél európai területei ellen irányuló közvetlen támadás alkalmából lépne életbe. A formális szerződés megkötése előtt a három aláíró ilyen értelmű nyilatkozatot tesz.

2. Abban az esetben, ha a három aláíró által szavatolt valamely állam ellen közvetlen támadást intéznének, akkor azonnal megkezdik a megbeszéléseket és adott esetben a szükséges intézkedéseket teljes mértékben foganatosítják. Azt a kérdést, hogy melyik állam esik szavatosság alá, későbbi időpontban határozzák meg. Azonkívül a három aláíró elvárja azt, hogy minden megtámadott államnak ellent kell állni, amíg a szavatosság jogerőre emelkedik.

3. A három aláíró állam vezérkara megbeszéléseket folytat abban az irányban, hogy támadás esetén biztosítva legyen a légi, tengeri és szárazföldi hadsereg hatályos együttműködése.

London, május 25. Hivatalosan közlik, hogy a szovjet nagykövetségen átnyujtották Chamberlain tegnapi alsóházi nyilatkozatát az angol-szovjet tárgyalásokról. **A május 15-i szovjet ajánlatokra** már megadták a hivatalos angol választ, amely nagyrészt magában foglalja **a hármas szövetségre vonatkozó angol ajánlatokat.** Még néhány napra szükség van, hogy pontot tegyenek a fontos diplomáciai tevékenység végére.

London, május 25. Varsóba a Reuter Iroda értesülése szerint két tisztből álló angol katonai küldöttség érkezett, hogy bizonyos fegyverkezési kérdésekről tanácskozzék.

16 ik KIRAKAT
REKLÁM HIRADÓJA
Kötött műselyem női ruha
P 6·80
Benyáts áruház
Rózsa utca

Kondsek Géza
ker.
meghivójaregen tisztelt vevőit
f. hó 26.27. megtartandó
kávékóstolójára.

Intézkedések a pünkösdi választásra

14 párt 800 jelölttel vesz részt a választási küzdelemben.

Budapest, május 25. A pünkösdi választásra az összes hivatalos tényezők részéről minden intézkedés megtörtént. Valamennyi választókerület szavazókörzetei megkapták az összes szükséges nyomtatványokat. Az urnákat már régebben leszállították. **Ezeket az urnákat különleges vaslemezekből állították össze, utánozni semmiféle formában nem lehet őket.** A belügyi kormányzat intézkedései alapján

urnacseréről semmi körülmények között sem lehet szó,

a választások eredményének ily módon való meghamisitása tehát egyszerűen lehetetlen.

A választási nyomtatványokkal való visszaélést is lehetetlenné teszik azok a rendelkezések, amelyeket Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter most közvetlenül a választások előtt bocsát ki.

Minden párt bizalmiférfiai jogosultak a választási urnákat a szavazás lezártakor saját pecsétjükkel is ellátni.

Ezzel is lehetetlenné akarják tenni azt, hogy az urnák körül bármiféle manipuláció történhessék.

A belügyminisztérium már **hivatalosan összeállította az induló pártok részvételének statisztikáját** az országgyűlési választásokon. Ezek az adatok a következők:

Egyéni választókerületek:

1. Magyar Élet Pártja 131 hivatalos, 10 nem hivatalos jelölt
2. Független isgazda Párt 87 jelölt
3. Nyilaskeresztes Párt 52 jelölt
4. Szociáldemokrata Párt 8 jelölt
5. Keresztény Nemzetiszocialista Front 7 jelölt
6. Nemzeti Front 5 jelölt
7. Keresztény Párt 5 jelölt
8. Fajvédők 4 jelölt
9. Meskó-féle Nemzetiszocialista Párt 2 jelölt
10. Polgári Szabadságpárt 1 jelölt
11. Nemzeti Földmíves és Kisiparos Párt 1 jelölt
12. Nemzeti Kisgazda, Iparos és Munkáspárt 1 jelölt
13. Nemzeti Reformpárt 1 jelölt
14. Népakarat Pártja 1 jelölt
15. Pártonkivüliek 9 jelölt

Lajstromos kerületek (a törvényhatósági jogú városokkal együtt):

1. Magyar Élet Pártja 40 lajstrom
2. Független Kisgazda Párt 25 lajstrom
3. Nyilaskeresztes Párt 16 lajstrom
4. Szociáldemokrata Párt 13 lajstrom
5. Nemzeti Front 6 lajtsrom
6. Polgári Szabadságpárt 5 lajstrom
7. Nemzeti Reformpárt 5 lajstrom
8. Egyesült Keresztény Párt 3 lajstrom
9. Zsitvay-párt 3 lajstrom
10. Független Néppárt (Wagnerék) 2 lajstrom
11. Keresztény Ellenzék (Friedrichék) 1 lajstrom
12. Fajvédők 1 lajstrom
13. Keresztény Nemzetiszocialista Front 1 lajstrom
14. Magyar Nemzetiszocialista és Munkáspárt 1 lajstrom
15. Keresztény Gazdasági Párt Czettlerék) 1 lajstrom
16. Pártonkivüliek 1 lajstrom.

Ezekből az adatokból kitűdik, hogy a pünkösdi választásokon 14 politikai párt a lajstromokkal együtt több mint 800 jelölttel vesz részt a választási küzdelemben. Egész sereg pótválasztással számolnak, amelyek **június 4-én, illetve 5-én zajlanak le.**

Porőz
ING
5·98
FRANK
ARANY-BIKA

— **Aranyérnél és béldugúlásnál,** valaminf az ezekkel járó derékfájás, s mellszorúlás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz csakhamar igen jótevő megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

Vigszinház
A legújabb szenzációs **magyar** film:
Álom-sárkány
(Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország!)
Főszereplők: **Muráthy Lily, Egry Mária, Rajnay, Makláry, Perényi** stb.
Előadások: 5, 7, 9 órakor!
Premier ma!

A Kormányzó szerencsekívánata az angol anyakirálynőnek

London, május 25. (MTI) Bareza György londoni magyar követ megjelent a Marlbourgh palotában, ahol vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó megbízásából Märy özvegy anyakirályné hogyléte iránt érdeklődött és tolmácsolta Őfőméltósága afeletti örömét, hogy a királyné a veszedelemből szerencsésen megmenekült, valamint azt az őszinte kívánságát, hogy mielőbb teljesen felépüljön.

Märy királyné a legmelegebb örömmel és hálás köszönetének kifejezésével viszonozta Magyarország kormányzójának jóleső figyelmét.

A kiadott orvosi jelentés szerint a királyné nyugodtan töltötte az éjszakát, a szemsérüléssel kapcsolatos fájdalmak enyhültek, általános állapota jó.

Berlin válasza a bekerítő kísérletekre

Berlin, május 25. Illetékes német körökből közlik, hogy Anglia és Franciaország külügyminisztereinek genfi nyilatkozatait és azokat az angol-francia törekvéseket, hogy minden körülmények közt szerződést kössenek Szovjetoroszországgal, berlini politikai körökben úgy fogják fel, hogy a nyugati hatalmak ezzel elutasító választ adnak „a tengelyhatalmak felhívására demokráciákhoz, hogy közösen oldják meg az európai kérdéseket" — ahogyan a félhivatalos Giornale Italia a német-olasz barátsági és szövetségi szerződést elnevezte. Angol és francia részről „új és hatásosabb módszerekre" utalnak, amelyeket a nyugati hatalmaknak most alkalmazni kell. Ez berlini felfogás szerint nem érthető másként, mint a bekerítő politika mellett való újabb hitvallás. Ezek után meg kell állapítani, hangsúlyozzák, hogy a nyugateurópai országok nem hajlandók igazán építő módon hozzájárulni az európai békéhez és az európai béke biztosításának tulajdonképpeni problémáját komolyan megoldani. A nyugati hatalmak magatartása tehát még élesebbé tette az európai helyzetet. A totalitárius államok a bekerítésnek eme újabb akciójára is megfelelő módon tudnak majd választ adni.

London, május 25. Csütörtökön az esti órákban került nyilvánosságra a Berlinben kiadott és a nyugati hatalmak bekerítő kísérleteit elítélő nyilatkozat szövege. A német nyilatkozat ama kitétele, mely szerint a tengelyhatalmak meg fogják adni a bekerítő kísérletekre a kellő választ, a Reuter Iroda szerint esetleg Japánnal kötendő katonai szövetségre célozhat. Kevésbé valószínűnek tartják, hogy a tengely Spanyolországgal kötne olyan szövetséget, melynek előterében Gibraltár, Marokkó és Pireneusok szerepelnének, de kétségkívül ezt a kérdést is felvetették.

Érdekes lengyel-interju

Varsó, május 25. Gróf Hutten-Czapski, a varsói Báthory István lengyel-magyar egyesület elnöke a Slovo-nak adott terjedelmes interjuban számolt be magyarországi benyomásairól. Az újságírók kérdésére kijelentette, hogy **Magyarországnak Lengyelország iránti barátságában nézete szerint semmilyen változás nem állott be és a magyar társadalom változatlanul baráti álláspontot foglal el Lengyelország irányában.** Kiemelte, hogy a Magyarország és Lengyelország közöti viszony elmélyítésében **nagy szerepet játszhatik a közös határon át való közvetlen érintkezés.**

Az újságírónak egy másik kérdésére, hogy a legutóbbi határincidensek mennyire befolyásolták a magyar-szlovák viszonyt, a következőket válaszolta:

— A magyar-szlovák határincidenseknek nagyobb jelentősége nincs. **Azokat valószínűleg Szlovákia rendezetlen helyzete idézte elő.** Ebben az országban, amelyben a régi életformák új reménységgel és illuziókkal ütköznek össze, **a helyzet ma kedvezőtlennek és rendezetlennek látszik.** A magyar álláspont inkább a kivárás **álláspontja, mert az idő legtöbb esetben sokkal jobban rávilágít arra, hogy mi reális, mi lehetséges, mi hasznos.**

„Kaláka"
magyaros mintáju
karton és voal
női ruhákat
7'-P-től 12 P-ig
kaphatók
a
Benyáts ÁRUHÁZ

Két hős katona belefulladt az árvízbe

Kassa, május 25. Az esőzések következtében erősen megduzzadt Hernád Kassán elöntéssel fenyegeti a Magnezit gyártelepen őrzött anyagokat.

A víz sodra már magával is ragadott néhány tárgyat, mire hét katona a vízbe vetette magát, hogy a tárgyakat kimentse.

A katonák közül akettő nem tudott a partra úszni, mindkettő a vízbe fulladt. A szoatlanul erős szerdai szélvihar a Hernádparti barakktábor területén több fát gyökerestől kicsavart, amely magával ragadta a közelben húzódó telefonvezetéket, amely életveszélyesen megsebesített egy katonát. A katonát a helyőrségi kórházba vitték.

Porráégett Józseffalva csángó falu

Egy félkegyelmű román gyermek gyújtotta fel a falut. — Egy millió pengős kár.

Néhány nappal ezelőtt rövid hír jelent meg a romániai lapokban arról, hogy Józseffalván tűz pusztított. Az egyik kolozsvári ujság most részletesen számolt be a pusztulásról. Mindenfelé a pusztulás szörnyű képe mered az ember elé a faluban, melyet egy félkegyelmű román gyermek gyujtott fel. Kétszáz ház leégett, 35—50 millió lei a kár, ami több mint egymillió pengőt tesz ki. Egyetlen ház sem volt biztosítva és alig maradt meg néhány épület a tűzvész után, amit a szél is elősegített.

Szörny ümódon pusztultak el az állatok. Csodával határos módon menekült meg a templom, a Jókai Mór gyüjtéséből épült iskola, a budapesti eucharisztikus kongresszus fából készült csodaórája, a paplak és egy fakereszt. Rengeteg népmüvészeti kincs semmisült meg.

A szörnyü tüzvésznek halottja még nincs, de egy valószínűleg lesz: *Mezei Sebestyénné gyermekágyas asszonyt kihozták a lángokból, a szucsavai kórházba szállitották, de nem valószínű, hogy meg lehet menteni.* Kovács Szilveszter, Puskás Miklós és Sztancsics Stefan súlyos sebekkel került kórházba. Negyvenhárom ember könnyebben megsebesült.

A plébános tartja csak a lelket az emberekben, akiket összegyüjtött a templomban és a következő fogadalmat tette előttük:

— *Soha el nem hagylak benneteket! Megesküszöm, hogy az Isten ne adjon lelki nyugalmat, ha bele tudnék nyugodni, hogy Józseffalva ne legyen ...*

Női ballonkabát
25·60
Grosznál
Piac u. 51.

Cáfolatok

Berlin, május 25. A külföldi sajtó egyik része a legutóbbi napokban nagy részletességgel híreket közölt arról, hogy a német nyugati erődítményövnek a Rajnamentén fekvőbb több erődjét elárasztotta a Rajna árvize és emiatt ezeket ki kellett üríteni. Tájékozott helyen megállapítják, hogy ezek a hírek eleitől végig tiszta koholmányok.

London, május 25. Hivatalos körök minden alapot nélkülözőnek mondják azt a hírt, amely szerint Hore Belisha legközelebb Moszkvába utazik, hogy a kölesönös segélynyujtási egyezmény értelmében megbeszélést folytasson a katonai segélynyujtás részleteiről.

Az olasz pénzügyminiszter expozéja

Róma, május 25. (MTI.) A fasiszta testületi kamara ülésén *Thaon di Revel* pénzügyminiszter részletes beszédben ismertette az olasz pénzügyek állását. Míg a keletafrikai birodalommal kapcsolatos költségek csökkenőben vannak, a spanyol polgárháború által megkövetelt kiadások pedig teljesen megszünnek, új problémák, mint a négy libiai tartomány gyarmatosítása, Albánia elfoglalása, főleg pedig *a hadseregfejlesztés elkerülhetetlen szükségszerűsége új terheket rónak az államháztartásra. Az 1938. költségvetési érben a rendes és rendkivüli költségvetés együttes deficitje 11.174 millió.* A rendkívüli kiadások fedezése céljából a fasiszta kormány nem nyúl a pénzhigítás eszközéhez. A líra szilárd. *Az államháztartás állandó növekvő kiadásai az adórendszer gyökeres reformját teszi szükségessé.* Az olasz adófizető polgárság elviselte eddig is a rendkívüli kiadásokat, amelyek lehetővé tették az abesszíniai tartomány megszállását és a bolsevizmus földközitengeri kísérletezésének leverését s nem kétséges, hogy *ugyanoly áldozatkészséggel fogja elviselni az újabb terheket is.*

A fasiszta kamara nagy tapssal vette tudomásul a pénzügyminiszter expozéját és egyhangúlag elfogadta a pénzügyminiszter által beterjesztett költségvetést.

A tanítók kimentették az árból a gyermekeket

Técső, május 25. A técsői járásban fekvő Kalinfalva község határában a legutóbbi felhőszakadás két házat rombadöntött. *Az áradat több iskolás gyermeket magával ragadt, de a tanítóknak sikerült valamennyit megmenteni.* A termés jórésze elpusztult és a sok szarvasmarha is áldozatul esett az áradatnak. A járás vezetősége a tönkrement gazdák között segélyt osztott ki.

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza. Jöjjön a Nagyerdőre csónakázni.

Hirek a japán-kinai frontról

London, május 25. Hivatalos köröktől szerzett értesülés szerint a távolkeleti angol hadiflotta parancsnoka a japán tengerészeti hatóságokhoz éles tiltakozást juttatott el a Ranpura személyszállító gőzös iratainak átvizsgálása miatt.

Tokió, május 25. A középkínai Tung-Ting-tó keleti partvidékén nagy ütközet folyik. A japánok vasárnap megkezdték a kínai haderők bekerítését.

— **Kolerajárvány gyilkol a Fülöp-szigeteken.** A Nueva Vizaya tartományban öt nappal ezelőtt kitört kolerajárványnak eddig már 21 halálos áldozata van.

A szavazólapra álló kereszten (-|-) kivül mást nem szabad ráírni. Nem szabad semmit kihúzni, az ilyen szavazólap érvénytelen.

Mit kell tudni a választásról

Fontosabb tudnivalók a szavazás mikéntjéről

A választás eredményét hétfőről keddre virradó éjszaka hirdetik ki

Debrecenben a szavazás minden szavazókörben *május hó 28. napján reggel 8 órakor kezdődik.* A 2., 14., 15., 17., 18., 19., 20., 26., 29., 37. és 41. szavazókörökben a szavazás május hó 28. napján este 6 óra után kitűzhető záróra leteltével befejeződik.

A többi szavazókörökben a szavazást a választás első napján este 8 órakor meg kell szakítani és a következő napon reggel 8 órakor kell folytatni. *Ez utóbbi helyeken a szavazás május hó 29. napján este 6 óra után kitűzhető záróra leteltével fejeződik be.*

A záróra időtartamát a szavazatszedő küldöttség elnöke kellő időben kihirdeti. A záróra letelte után jelentkező választókat nem szabad többé szavazásra bocsátani. A záróra alatt személyesen, vagy írásban jelentkező szavazó a záróra letelte után is szavazhat. Úgyszintén a szavazatszedő küldöttség elnöke, h. elnöke, jegyzője, h. jegyzője, a bizalmi egyének és külön megbízottak, valamint az írásbeli munkák végzésére kirendelt segédszemélyzet tagjai is szavazhatnak a záróra letelte után és akkor is abban a szavazókörben szavazhatnak, amelyben működnek, ha másik szavazókör névjegyzékében vannak is felvéve.

A megkezdett szavazást megszakítás nélkül kell folytatni. A szavazás tartama alatt a szavazóhelyiségben csak a szavazatszedő küldöttség, a szavazásra beszólított választók, a bizalmi egyének, az írásbeli tennivalók végzésére rendelt segédszemélyzet és az azonossági tanuk lehetnek jelen. Az elnök, vagy helyettese és a jegyző, vagy helyettese állandóan jelen van.

Azt, aki a rend ellen vét, vagy a törvény értelmében tett jogos intézkedésnek nem engedelmeskedik, az elnök rendreutasítja, ismételt rendreutasítás esetében a szavazóhelyiségből kitiltja. Az elnök által kitiltott választó, ha még nem szavazott, szavazásra csak a záróra alatt jelentkezhetik. Ha a szavazásnál közreműködő közeget kell kitiltani, helyettesítéséről az elnök intézkedik.

A választót a szavazásnál rábeszélni, vagy más módon befolyásolni nem szabad. Kérdés a választóhoz csak a szavazatszedő küldöttségi elnök intézhet, ezek csak feladatának korlátai közö

A szavazóhelyiséget magábafoglaló egész épületben és annak a szavazatszedőküldöttségi elnök által területileg meghatározott környékén is tilos a választókat rábeszélni és általában bármi olyat cselekedni, ami a választás eredményét befolyásolhatja.

A választáshoz illetőleg a szavazáshoz botot, vagy tettleges bántalmazásra alkalmas más eszközt vinni tilos.

A szavazás alapjául a választás évére érvényes névjegyzék hiteles példánya szolgál. Csak az szavazhat, aki ebbe a névjegyzékbe fel van véve. A város polgármestere a szavazás előtt a választók névjegyzékébe felvett választójogosultak részére szavazóigazolványt kézbesíttet ki. *A szavazóigazolvány a személyazonosság igazolásának megkönnyítésére szolgál; hiánya tehát sem a szavazóhelyiségben való megjelenésnek, sem a szavazásnak nem lehet akadálya.*

Az a választó, aki a választás idején a szavazatszedő küldöttség előtt nem jelenik meg és távolmaradásának okát a választás napját követő 8 nap alatt a központi választmány elnökénél írásban, igazoló iratainak csatolása mellett elfogadhatóan nem igazolja, a törvény 203. §-a értelmében büntetésben részesül.

Azt, akinek személyazonossága különben kétségtelenül megállapítható, nevének, életkorának, polgári állásának (foglalkozásának) vagy lakásának hibás, vagy hiányos bemondása, illetőleg a névjegyzékbe történt ilyen bejegyzése miatt nem lehet kizárni a szavazásból.

A szavazat adása azzal kezdődik, hogy a választó a szavazatszedő küldöttség asztalához lép és szavazásra bocsátása után az előírt módon megjelölt és elkészített szavazólapok és borítékok közül egy szavazólapot és borítékot és az elnöktől egy irónt vesz át. A választó ezután az elrekesztett fülkébe megy, ahol azt a lajstromot, amelyre szavazni akar, a szavazólapon a lajstrom felett levő üres négyszögbe tett keresztttel megjelöli, a szavazólapot a borítékba helyezi és a borítékot lezárja. Ezután visszamegy a küldöttséghez és a szavazólapot tartalmazó borítékot átadja az elnöknek, aki ezt felbontatlanul és úgy, hogy a küldöttség minden tagja szemmel kísérhesse, azonnal az urnába helyezi.

A választó kérésére az elnök megmagyarázza, hogy a szavazás miként történik. Az a választó, akit testi fogyatkozás gátol abban, hogy azt a lajstromot, amelyre szavazni akar, a szavazólapon megjelölje, vagy hogy a szavazólapot sajátkezűleg helyezhesse a borítékba és adhassa át az elnöknek, kísérő segítségével élhet.

Az elrekesztett fülkében azalatt, amíg a választó ott van — az előbb említett esetleges kísérőn kívül — *senki sem tartózkodhatik,* sem oda be nem léphet, vagy be nem tekinthet. Az elrekesztett fülkébe az elnök csak elkerülhetetlen szükség esetében, más személy pedig az elnök engedélyével léphet be.

Azt a választót, aki az elrekesztett fülkében hosszabb ideig tartózkodik, mint amennyi a szavazólapon a lajstrom megjelölésére és a szavazólapnak a borítékba helyezésére kétségtelenül elegendő, az elnök csengővel, vagy más alkalmas jellel szavazata leadására figyelmezteti.

Ha a választó szavazatát figyelmeztetés után sem adja be, az elnök a szavazás lehetőségét reánézve egyelőre megszűntnek jelenti ki s ez a választó újabb szavazásra csak a záróra alatt jelentkezhetik.

A szavazólapon, valamint a borítékon semmiféle ismertetőjel nem lehet, azonban az elnökök a szavazólapokat és a hozzájuk tartozó borítékokat kézjegyükkel és egy betűvel megjelölik. Olyan szavazólapot, melynek borítékán az elnök megjelölésén kívül bármiféle ismertetőjel van, vagy amelyet a választó nem hivatalos borítékban, vagy boríték nélkül akar beadni, továbbá annak a választónak szavazólapját, aki az elnök felhívására sem megy az elrekesztett fülkébe, az elnök nem fogadhatja el. A választó az irónt a lezárt boríték átadásával egyidejűleg köteles az elnöknek visszaadni.

A szavazás befejezése után a szavazatszedő küldöttség elnöke a törvény 110. §-ában írt módon a szavazatokat összeszámolja és abban a szavazókörben a választás eredményét megállapítja.

Érvénytelen és a szavazás eredményének megállapításánál nem vehető számba a szavazat, ha:

a szavazólapot ismertetőjellel ellátott borítékban, vagy nem a hivatalos borítékban adták be;

a szavazásra nem a hivatalos szavazólapot használták;

a szavazólap az elnöki jelzésen kívül más ismertetőjellel van ellátva;

a szavazólapon egy lajstrom sincs, vagy egynél több lajstrom van megjelölve;

a szavazólapon a keresztjel olyan helyre van téve, amelynek alapján nem állapítható meg, hogy a választó melyik lajstromra szavazott;

a szavazólap feltételt, vagy más korlátozást tartalmaz;

ugyanegy borítékban több szavazólap találtatott és azokon különböző lajstromok vannak megjelölve;

a szavazólap és a boríték, vagy valamelyikük nincs elnöki kézjegyzéssel (kézjeggyel) és betűvel ellátva (104. § 1. bek.), vagy a szavazólapra és a hozzátartozó borítékra vezetett elnöki névjegyzés és betű nem egyező;

ugyanegy borítékba helyezett több szavazólap, akkor, ha valamennyin ugyanaz a lajstrom van megjelölve, egy szavazatnak számít.

A szavazási eljárásról a szavazatszedő küldöttség a törvény 111. és 112. §-ában írt módon jegyzőkönyvet készít és azt a keletkezett iratokkal és szavazólapokkal együtt a választási biztoshoz szállítja.

A választás eredményét a választási bizottság ülésében a választási biztos állapítja meg.

A választás megállapított eredményét — annak megtörténte után — a választási bizottság elnöke a választási bizottság hivatalos helyiségében (városháza, emelet, 3. számú szoba) nyomban kihirdeti. Az eredmény megállapítása valószínűen az 1939 május 29-ről 30-ra terjedő éjjel történhetik.

A választást kitűző belügyminiszteri rendelet közzétételének napjától a választási eljárás befejezéséig tilos a választókerületben a választás céljára zászlót kitűzni, vagy egyébként nyilvánosan használni, úgyszintén választási felvonulást, vagy — pártgyűlés kivételével — egyéb pártösszejövetelt tartani.

A választás napját megelőző nap délutánjának 6 órájától kezdve a választási eljárás befejezéséig a választókerületben szeszesitalnak árusítása, kiosztása, vagy közvetlen fogyasztás céljából egyéb módon való forgalombahozatala tilos.

A választókerület székhelyén a választási bizottság elnöke gondoskodik a csend és a rend fenntartásáról; evégből ő rendelkezik a közbiztonsági közegekkel és a kirendelt fegyveres erővel a város egész területén. A szavazatszedőküldöttségi elnök a szavazatszedő helyiségben és annak környékén gondoskodik a csend és rend fenntartásáról.

A titkosság megóvása

A fentieken kívül még a következőket kell nyomatékosan hangsúlyozni:

Senki sem tudhatja meg, hogy a választó melyik pártra adta le a szavazatát.

A törvény 104. §-ának rendelkezése szerint: A szavazatszedő küldöttség elnöke köteles a szavazólapokat és a hozzájuk tartozó borítékokat kézjegyével és az abc egy-egy azonos betűjével ellátni. Ez csak azért van így, hogy a szavazó egy esetleg magával hozott szavazólappal ne szavazhasson.

A törvény továbbá azt rendeli, hogy:

A szavazólapoknak és borítékoknak ezt a megjelölését úgy kell végezni, hogy a már megjelölt szavazólapokból és borítékokból mindig legalább harmine darab álljon rendelkezésre.

Nem szabad tehát a szavazólapot és borítékot akkor látni el a kézjeggyel és az abc betűjével, amikor azt a választó kezébe adják, hanem azt már előre kell ellátni a kézjeggyel és a betűvel.

Ez biztosítja a szavazás valóban titkos voltát.

Könyvnap
junius 1-3
20-40 százalék engedménnyel a magyar irodalom színe-java
a „Méliusz" könyvkereskedésből

Tilos a választók autóztatása

A vasárnap kezdődő választásokra, mint halljuk, már is lefoglalták az összes autókat Debrecenben. Pedig

a választási törvény határozottan kimondja, hogy tilos a választóknak bárminemű ellátása.

Ezalatt **természetesen a „fuvaroztatás" is értendő.**

Az öntudatos választók nem is várnak, nem is vesznek igénybe autókat. A legszentebb állampolgári kötelesség a szavazati jog gyakorlása és

megszégyenítő, ha valaki egy rövid autóút kedvéért szavaz ide, vagy oda.

Legjobb, ha a választó elutasítja az autóval hozzáérkező korteseket. A törvény értelmében cselekszik és megkíméli magát kellemetlenségektől, mert nemcsak azt büntetik, aki ellátást nyujt a szavazónak, hanem azt is, aki ilyesmit igénybe vesz.

Bizalmiak a szavazókörzetekben

Minden párt, így a Vásáry-párt is minden szavazóhelyiségben bizalmi férfiakat állít, kik

ügyelnek a szavazás titkosságára

és vigyáznak arra, hogy semmi olyasmi ne történhessék, ami a titkosság megsértésének még a látszatát is felkeltené. Ilyesmit nem is lehet feltételezni a funkcionáriusokról, de minden eshetőségre készen végzik ellenőző tisztüket a párt bizalmiférfiai.

Itt említjük meg, hogy

naiv mese az,

hogy ugynevezett **olasz módszert** lehetne alkalmazni. Ezt különben a belügyminiszter rendelete, melyet a továbbiakban közlünk, teljesen lehetetlenné teszi.

A szavazó szabadon vehet a szavazólapok és borítékok közül

Budapest, május 25. A belügyminiszter rendeletet küldött valamennyi központi választmány elnökéhez a szavazólapok és borítékok átvételéről. Eszerint a választók a szavazáshoz szükséges szavazólapokat és borítékokat

nem a szavazatszedő küldöttség elnökének kezéből veszik át, hanem az előre megjelölt szavazólapok és borítékok közül saját maga vesz magához egyet-egyet.

A törvény célzatának tehát az az eljárás felel meg, ha a szavazatszedő küldöttség elnöke

a megjelölt szavazólapokat és hozzájuk tartozó azonos jelzéssel ellátott borítékokat úgy helyezi el az asztalon, hogy azok közül a választók mindjárt asztalhoz lépésekor saját maga akadálytalanul vehesse magához a szavazólapot és az ahhoz tartozó borítékot.

Beharangozott röpirat

Vigyázzunk a hamisítványokra.

A »Debreczeni Ujság—Hajdúföld« tegnapi számában rejtélyes sorok jelentek meg, melyek így szólnak. Szóról szóra reprodukáljuk azokat:

„Egy nyomtatvány-röpcédula készült az egyik debreceni zsidó nyomdában. Tudomásunk van róla, hogy a debreceni zsidó ifjúság nevében akarták kiadni. Vártuk a terjesztését, mert **szerdán délután akarták a zsidó választókhoz széthordani.** Ugy látszik, meggondolták a nyomtatvány-propaganda veszélyes voltát, mert nem vitték szét. Nem volt észrevehető a széthordása. A nyomda nem adhat ki ügyészségi engedély nélkül röpcédulát s lehetséges, hogy bemutatta az ügyészségen. Ha így történt, engedélyt nem kaphatott. A törvény nyomtatványpropagandára szigorú tilalmat ir elő. Amint semmi közünk nincsen olyan röpcédulához, amivel zsidó ifjak kísérleteznek, úgy nem törődünk azzal, ha a zsidók választási magatartásával magánröpcédulázók gúnyolódnak"...

Ezeket irja a »Debreczeni Ujság—Hajdúföld«. Rejtelmes dolog az egész. Bizonyára tudja, hogy a szóbanforgó röpcédulák Györki Imre melletti korteskedést tartalmaznak és mégis úgy gruppirozza a dolgot, mintha Vásáry Istvánnak, illetve pártjának valami köze lenne a dologhoz. Ezt a szándékot árulja el, hogy olyan cikkbe helyezi, amelyben Vásáry Istvánnal és pártjával hadakozik. Hja, most vigyáznak, hogy semmit se élezzenek ki a szociáldemokrata Györki ellen.

A Vásáry István elleni hadakozásban elsimulnak a világnézeti különbségek.

A dolognak azonban ez az egyik oldala. Van még másik oldala is. Már egy hete tudtunk arról, hogy egyesek készülnek kiadni egy propagandairatot a zsidó ifjúság nevében a Vásáry-lista jelöltjeinek diszkreditálására és a keresztény közönség megtévesztésére.

Ezt a hamisított nyilatkozatot szánták volna nagy bombának és ez a hamisítvány méltóan sorakozott volna az éj leple alatt terjesztett és ragasztatott piszkolódó röpcédulákhoz.

Elképzeljük, hogy Vásáry István ellen minden aljas eszközt képesek felhasználni egyesek.

Azonban előre figyelmeztetjük a keresztény közönséget, ne üljenek fel semmiféle hamisítványnak, röpcédulának, nyomtatványnak, vagy propagandairatnak, mely esetleg a tilalmi idő dacára kiadásra kerül.

Miután a törvény a néma héten tilt bármiféle propagandairat kiadását,

a Vásáry-párt nem adott ki és nem ad ki semmiféle propagandairatot,

ha valaki ilyet terjeszt, az nem jár tisztességes úton és bármilyenféle propagandanyomtatványt adnának ki a Vásáry-párttal kapcsolatban, az nem lehet más, mint közönséges hamisítvány, áthágása a törvénynek, megtévesztése a jóhiszemű közönségnek.

Ismételten mindenkinek figyelmébe ajánljuk ezen a héten a választás befejezéséig tilos mindenféle propagandairat terjesztése. Bármilyen tartalommal,

bármilyen célzattal ilyet kiadnak, terjesztenek, annak ne adjon hitelt, mert aljas hamisítvány.

SZERET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

Én már **VÁLASZTOTTAM** egy szép
fürdőtrikót
Csillag Testvéreknél
Piac és Simonffy u. sarok

Nyilatkozat

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld május 25-iki számában »Zsidók és zsidózók tiltott röpcéduláii« címen megjelent cikkel kapcsolatban kérjük annak közlését, hogy a zsidó ifjúság egyetlen debreceni szervezete, a Magyar Izraelita Egyetemi Hallgatók Országos Egyesülete (MIEFHOE) politikával nem foglalkozik, a választási küzdelemben semmiféle irányban állást nem foglal és a cikkben említett röpiratokat, de semmiféle politikai röpiratot sohá nem készült kiadni és nem adott ki.

A MIEFHOE nevében:
Nemes György
társelnök.
Schwarcz Sándor
főtitkár.

Beismerte három társának meggyilkolását a szolnoki csavargó

Tíz évi fegyházra ítélték.

Szolnok, május 25. A szolnoki törvényszék csütörtökön reggel kezte tárgyalni Szunyog Lajos 23 éves kunesorbai születésü legény bűnügyét.

Szunyogot az ügyészség háromrendbeli szándékos emberöléssel párosult bűntettével és tizennyolcrendbeli üzletszerű lopás vétségével vádolja. A vádirat szerint Szunyog 1932 augusztus 20-án *az Érd melletti Simon-pusztán megölte Köles Ferenc csavargótársát, 1933 január 6-án Csákberény mellett egy szőlőben Halász Jenőt, akivel együtt csavargott, 1933 június 15-ike és 20-ika között pedig, pontosan meg nem határozható napon, Szabó József endrődi származású legényt, akivel szintén együtt kóborolt.*

A főtárgyalásra a váci fegyházból kísérték Szolnokra Szunyogot, aki Vácon rablásért és lopásért rámért ötévi és nyolchónapi fegyház büntetését tölti.

A vádlott az elnök kérdéseire kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát, majd sorra elmondta a gyilkosságok lefolyását.

Szunyog kihallgatása után az elnök szünetet rendelt el.

Szunyog Lajos bűnügyében a késő délutáni órákban hirdetett ítéletet a törvényszék. A bíróság bűnösnek mondotta ki Szunyog Lajost

háromrendbeli szándékos emberöléssel párosult rablás vétségében és ezért összbüntetésül 10 évi fegyházra ítélte.

Szunyog látható megnyugvással fogadta az ítéletet és abba ő is, a védő is belenyugodott. Az ügyész azonban súlyosbításért fellebbezett.

Az acéltüdejü ember Lourdesbe érkezett

Lourdes, május 25. Fred Snite amerikai fiatalember, az »acéltüdejü ember« csütörtökön délután Bordeauxból Le Havren keresztül Lourdesbe érkezett.

A Normandie fedélzetén érkezett Franciaországba Fred Snite csikágói bankár fia, aki évek óta acéltüdőben fekszik, mert gyermekbénulásban szenved és tüdőizmai nem működnek.

Fred Snite három évvel ezelőtt Kínában betegedett meg gyermekbénulásban. A pekingi kórházban acéltüdőbe helyezték és így sikerült megmenteni az életnek. *Azóta acéltüdőben él* és miután hazaszállították Csikágóba, apja — aki gazdag bankár — házát úgy alakíttatta át, hogy a fiatalember sorsát elviselhetővé tegye. *Az acéltüdő felett tükör van, amelyből Fred Snite szobája üvegfalán keresztül kényelmesen láthatja a villa körül elterülő vidéket.*

Fred Snite állapota a gondos orvosi kezelés következtében egyre javul és a fiatalember az utóbbi hónapokban már többizben elhagyta az acéltüdőt, amely nyakától lábáig egész testét befedi.

Fred Snite súlyos betegsége ellenére is állandóan jókedvű. A betegségével járó nagy lelki válságon mély vallásos érzése segítette át. Már régebben tervezte, hogy *Franciaországba utazik és a híres csodatevő zarándokhelyen, Lourdesben imádkozik felgyógyulásáért.*

Fred Snite annyira ragaszkodott lourdesi zarándoklásához, hogy orvosai beleegyeztek a körülményes utazásba. Fred Snite édesapja, orvosa és ápolónője kíséretében most Franciaországba érkezett a Normandie fedélzetén. A hajóutat is az acéltüdőben tette meg, amelyet néhányszor egy-egy félórára elhagyhatott.

Románia és a Szovjet

London, május 25. Az *Evening Standard* bukaresti levelezője megbízható helyről arról értesült, hogy Károly király a román-szovjet megnemtámadási egyezmény megkötését pártolja. Potemkin legutóbbi bukaresti látogatása során elintézték a két ország közötti ellentétet. Oroszország lemondott Besszarábiáról és megígérte, hogy fejleszti a szovjet-román kereskedelmet.

Időjárás

Hazánkban az egész napon át tartott erős északnyugati széllel a hideg levegő beáramlása. Szórványosan még voltak egy-két milliméteres csapadékot adó esők. A hőmérséklet általában 13—15 fokig emelkedett, de a szél védettebb helyeken sem haladta meg a 19 fokot.

Jóslat: **Élénk, a Dunántúlon még erős északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen kisebb eső. A hőmérséklet kissé emelkedik.**

Három a magyar igazság!

Az igazság, béke, szeretet és munka harcosa az, aki a szavazólap harmadik listájára (Vásáry lista!) szavaz.

Búvárharanggal megmentették az elsüllyedt tengeralattjáró harminchárom emberét

Beszámoltunk már arról a borzalmas szerencsétlenségről, mely az egyik amerikai tengeralattjáróval történt. A mentési munkálatok során a newyorki jelentés szerint sikerült 33 tengerészt a hullámsírból élve kimenteni.

Szerdán az éjféli órákig a búvárharang segítségével az elsüllyedt hajó belsejében rekedt 62 főnyi legénység közül huszonötöt sikerült a víz felszínére hozni. A legénység 26 tagja már nincs életben.

A kimentett tengerészek egybehangzóan elmondották, hogy a legénység tagjai közül 26 a tengeralattjárónak abban a részében rekedt, ahová benyomult a víztömeg.

Ez a 26 szerencsétlen ember megfulladt. Az egyik verzió szerint még nyolc, egy másik beállítás szerint 11 tengerész az éjféli órákban még élve a tengeralattjáró hajóban várta a szabadulást.

A tengeralattjáróban maradt 8 élő hajótörött megmentéséről izgalmas részletek váltak közismertekké. A csütörtökre virradó éjszaka negyedszer is alámerült a búvárharang, hogy a tengeralattjáró még életben lévő hajótörötteit kimentse.

Azonban nagy baj történt. A búvárharang gépszerkezetében, amikor félúton volt a víz felszíne és a tengerfenék között, defektus támadt és a búvárharang lógva maradt.

A búvárharang segítségével még nyolc életben levő hajótörött várt megmentésre. Ezek a hajótöröttek már a búvárharang belsejében tartózkodtak, amikor a géphiba bekövetkezett. A kutató hajó búvárjai lázasan dolgoztak a hiba kijavításán.

Kiderült, hogy amikor a Falcon segélyhajó felfelé kezdte húzni a harangot, egy tartókötél hirtelen összegabalyodott. Egy búvár azonnal leszállt, hogy a mentőharangot kiszabadítsa. Kétórai megfeszített munka után sikerült a mentőharang köteleit rendbehozni és

a Squalus tengeralattjáró legénységének életben maradt utolsó nyolc tagját is felszínre hozni. Így a megmentettek száma harminchárom.

Valószínűnek tartják, hogy a tengeralattjáró hátsó részében levő 26 tengerész életét vesztette.

A Squalus mind a harminchárom megmentett tagját a Brooklyn cirkáló kóházába szállították. Néhány megmentett állapota aggodalmat keltő. Az orvosok azonban azt hiszik, hogy mindegyik megmenekül. A megmentettek között van a tengeralattjáró parancsnoka is, valamint három az öt tiszt közül.

A hajó három polgári utasa közül kettő meghalt, köztük Patterson ismert olimpikon is.

A búváros csütörtökön kinyitják a Squalus valamennyi nyilását, hogy kihozzák a 26 vízbefult holttestét és megállapítsák a szerencsétlenség okát.

Bland megmentett tengerész, aki 31 óráig tartózkodott az elsüllyedt tengeralattjáróban, megmentése után a következőket mondta:

— **Csak néhány perccel az elmerülés után vettük észre, hogy a hibás szelepen víz tódul be. Sokan az egyik legénységi állományú tengerész erejének köszönhetik életüket, aki bezárta az eláradt legénységi helyiség és a hajó elülső része közötti acélajtót, amikor az elmerült tengeralattjáró hirtelen 45 foknyira elhajolt.**

Orbán hozta a hideget

Pünkösdre már szép idő lesz.

A szinte téliesen hideg időjárást Orbánnak, az utolsó fagyosszentnek tulajdoníthatjuk, távozásával — a meteorológiai adottságok szerint — elmulnak a hűvös rossz napok, jön a lassú felmelegedés és a Meteorológiai Intézet azzal vigasztal bennünket, hogy **pünkösd ünnepére már szép, meleg idő lesz.**

— A tegnapi és a mai rossz idő még mindig a németországi és a magyarországi időjárás közötti 10—12 fokos hőmérsékletkülönbözet eredménye volt. Eddig csak a hideg levegő előfutárai törtek be a Kárpát-medencébe, ezek okozták a nagyerejű viharokat, a jégesőket, a felhőszakadásokat és a hőmérséklet csökkenését. Tegnapra már beözönlött az előfutárok után a teljes hideg levegő hozzánk. Szinte télvégies hidegre fordult az időjárás. Ez viszont arra volt jó, hogy elmaradtak a további jégesők és a felhőszakadások.

Május 25ike táján — a nép megfigyelései szerint is — mindig számolni kell Orbán hidegével. Orbán az utolsó fagyosszentünk, az idén is kimutatta a fegafehérét. Szerencsére túlságosan mélyre nem süllyedt a hőmérő, a legnagyobb hideg az ország nyugati részén volt, ahol 3—4 fok meleget mértek. Budapest és az ország közepe az utolsó fagyosszent hideg idejének határán van, **tőlünk nyugatra már megindult a lassú felmelegedés, viszont tőlünk keletre még mindig hideg és esős az időjárás.** A javulás most már gyorsabb ütemű lesz. Egyelőre még szeles, változó időt várhatunk, a felmelegedés nem következik túl gyorsan be, de a **pünkösdi kettős ünnepekre már tiszta, szép időt remélhetünk.**

— **Anglia beszüntette a tömeg légióvóhelyek építését,** mert belátták hogy szükség esetén nem válnának be s idő és pénz hiány miat ezidőszerint kivihetetlenek. Ehelyett ötmillió vassátrat készítenek, melyből eddig másfélmillió ember kapott.

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Huszár Gál Magyaróváron, Kassán, Debrecenben

A legutóbbi héten ünnepélyes keretek között avatták fel a magyar reformáció egyik kiváló művelőjének szobrát a Debreceni Tisza István Tudományegyetem előtti díszkertben. Ezzel az ünnepélyes cselekedettel adózott Debrecen városa a mult nagy munkásaival szemben, így a többi között Huszár Gállal szemben is, aki itt is működött alig másfél esztendeig. Akkor, amikor Verancsics Antal egri püspök elfogatási parancsa elől kénytelen volt a kassai polgárok segítségével menekülni, amikor is Debrecenbe tette át a szállását és itt, mint száműzött kassai lelkész tett névre szert.

Hogy honnan származott, nehéz megállapítani, mert tulajdonképpeni működéséből csupán azokról az esztendőkről tudunk, amikor 1555-től 1563-ig tevékeny és neves szerepet játszott.

Jegyzeteim nyomán ezekről az esztendőkről adok némi tájékoztatást. A jegyzetek Révész Imre, Szabó Károly és különösen Fraknói Vilmos kutatásaira támaszkodnak, de ezekről a fent jelzett pár esztendőről elég mozgalmas képet nyujtanak és úgy festik Huszár Gál lelkészt, mint aki meggyőződésének erős harcosa volt.

Az adatok alapján bizonyos, hogy 1555-ben Magyaróváron szolgálta hitét, ahova úgy került, hogy II. Lajos Anna nevű nővérének birtokán az új vallás híveit és hirdetőit egyelőre nem üldözték. Ide minden valószínüség szerint Oláh Miklós esztergomi érsek erőteljes ellenreformációs mozgalma következtében menekült 1553 táján, de hogy honnan, megállapítani nem sikerült. 1557 őszén írt Magyaróvárról egy levelet Bullinger zürichi lelkésznek, mely levélben a törökdúlás pusztításait, a nagy magyar nyomort ecsetelte és Oláh Miklós reformált hitüek elleni üldözéséről panaszkodik, de egyházi, házassági kérdésekben is tanácsot kért. Magyaróváron a magyar ajkúak lelkésze lett, de a német ajkú katonák kapitánya védelmében működött, mert Wohnitzky Zakariás kapitány maga is protestáns volt. Komoly munkát végezhetett, iskolát alapít, szegénysorsú ifjakat ingyen tanít, azokat a reformátori eszmék hirdetőiül vidékre küldi, sőt bátran maga is ellátogat a közeli Győrbe, ahol nem kevés rémületére a katolikus egyház papjainak, térít. Így figyeltek fel reá a győri és pozsonyi káptalan tagjai, akik aztán kivitték, hogy Oláh Miklós érsek négy kanonokot nyilvános disputára kiküldött Magyaróvárra, akiknek az volt a feladatuk, hogy meggyőzzék Huszár Gált. A jelek szerint ez nem sikerült, sőt nyomdát alapít itt, melyben három beszédét ki is nyomtatja és 1558-ban Miksa császárnak ajánlja munkát, melynek címe: Az Ur Jézus Krisztusnak Szent vacsorájáról, kínszenvedéséről és dicsőséges feltámadásáról való prédikációk. A győri székesegyház ajtajára ugyanakkor a kor szokása szerint Welykei Márk nagyprépost és püspöki helynök idéző levelet függesztetett ki, április 18-ára a győri szentszék elé idézi több főbenjáró bűnöknek számadása végett. Huszár Gál bár akart, erre a nyilvános idézésre el nem mehetett, mert Wohlniczky Zakariás várnagy nem engedte, mire I. Ferdinánd a győri káptalan bepanaszolására az „eretnek tanok hirdetésétől és könyvek nyomtatásától" eltiltotta. Miksa császárhoz fordult Huszár Gál pártfogói révén, de ebben a pártfogásban nem bízott és 1560-ban már Kassán találjuk a magyar protestánsok prédikátoraként. Itt aztán súlyos és nagy harcokat folytatott a jelek szerint erősen protestánssá lett városban, Verancsics Antal egri püspökkel, kora egyik legnagyobb diplomatájával, aki ekkor határozta el, hogy szépszerével, gvagy erőszakkal, de leszámol egyházmegyéje területén a protestánsokkal. A kassai főkapitányt bizta meg a püspök királyi felhatalmazás alapján, hogy szépszerével vitesse Egerbe, ahol Huszár Gál védelmére felhozhatja érveit. Zay Ferenc kassai főkapitány éppen azért, mert ekkor már Huszár Gálnak igen tekintélyes gyülekezete volt, a kassaiak szerették, titkon akarta elvitetni a prédikátort, de mikor híre ment, a kassai polgárok és katonák küldöttségben keresték fel az egri püspököt papjuk érdeében. Most hosszú huzavona kezdődött, közben kétszer is fogdában volt Huszár Gál, de mikor hívei vérük árán is hajlandónak mutatkoztak védelmére és mindent megmozgattak az érdekében, végre is 1560 decemberében a hívei által keltett zavart felhasználvăn elmenekült és ekkor tette át működési terét Debrecenbe, ahol másfél évig, mint fentebb mondtuk, száműzött kassai lelkészként működött. Hogy miért kellett innen is mennie, nem tudom, de már 1562 őszén a komáromi csajkások, hajósok között hirdette az új vallást Oláh Miklós érsek nem kevés felháborodására, aki kivitte Károly főhercegnél, hogy az 1563 elején Nagy Istvánnak, a csajkások kapitányának megparancsolta, hogy fogja el Huszár Gált, Mivel Nagy István is híve volt Huszár Gálnak, lehetővé tette papjának, hogy elmenekülj ön . . .

Forrásaim szálai itt megszakadnak.

A debreceni Tisza István Tudományegyetem előtti díszkertben át bronzba öntött kemény alakja Huszár Gálnak a kései hitsorsosok megbecsülő jóvoltából és hirdeti a nyomdát teremtő reformátor debreceni munkálkodásának másfél esztendei működését . . .

sz. r. i.

Változás egyes szavazóhelyiségekben

Értesítem a város választóközönségét, hogy a 27. számú szavazatszedő küldöttség szavazóhelyisége nem Miklós ucca 25. szám alatt, hanem a Miklós ucca 23. szám alatti kisegítő iskola tornatermében lesz.

Ugyanígy a 34. számú szavazatszedő küldöttség szavazóhelyisége nem a római katolikus reálgimnáziumban, hanem a Szent Anna ucca 19. szám alatt levő római katolikus elemi leány iskolában lesz.

Végül a 14. számú szavazatszedő küldöttség szavazóhelyisége Pallagon a Gazdasági Akadémián lesz ugyan, de nem az Akadémia épületében, hanem az ottani állami elemi iskolában.

dr Szentpéteri Kun Béla sk.
választási bizottsági elnök.

Vissza Dobrudsát!

Mussanov bolgár törvényhozási elnök feltűnő nyilatkozata.

Páris, május 25. (MTI.) *Mussanov*, a bolgár törvényhozás elnöke a »Petit Parisien« szófiai tudósítója előtt az alábbi érdekes kijelentést tette Bulgária külpolitikai helyzetéről:

— Nem követeljük többé vissza Macedóniát s úgy véljük, hogy Thrácia kérdése, amely jelenleg nem időszerű, később békés úton nyerhet majd megoldást. *De nem mondhatunk le Dobrudzsára vonatkozó követeléseinkről.* Ennek a tartománynak termése országunk összes búzatermésének 16 százalékát tette ki, míg Románia búzatermésének alig 1 százalékát képviseli.

— Külpolitikánk szorosan összefügg gazdasági helyzetünk követelményeivel — folytatta Mussanov. — Kénytelenek vagyunk vállalni bizonyos függőségeket, mert nem áll módunkban az, hogy függetlenek maradjunk. Beszéljünk világosan! *Kivitelünk 80 százalékát a német piac veszi fel.* Nem csupán rajtunk mulott, hogy termékeink számára nem sikerült más piacot találni. Én, mint volt nemzetgazdasági miniszter, tapasztalat alapján beszélek. Ajánlatainkat Németország kivételével mindenütt elutasították. *Anglia könnyűszerrel megvásárolhatná és elfogyaszthatná mindazt, amit ma Németországnak adunk el.* De úgy látszik, hogy London nem is tud rólunk. Az az angol gazdasági bizottság, amely tájékozódó körutat tett a Balkánon, felkereste Jugoszláviát, Romániát, Görögországot, de Szófia nem esett útvonalába... *Németországon kívül csak Olaszország nyujtott nekünk piacot.* De Páris és London belesodort bennünket a megtorlások politikájába s azóta az olasz piac is lezárult előttünk.

— A gazdasági tényezők és a külpolitikai vonalvezetés szoros összefüggéséből azonban ne következtessenek önök arra, hogy *Bulgária súlyos események bekövetkeztekor végzetszerűen önök ellen foglal állást.* De meg kell jegyeznem, hogy *bizonyos újabb keletű események kínos hatást gyakoroltak Bulgáriára.*

— Csak egy példát idézek: Csehországnak Németországba történt beolvasztása után a megdöbbent Románia hajlandóságot mutatott arra, hogy közeledjen hozzánk. Nos, a Romániának nyujtott angol szavatosság egy csapásra véget vetett Bukarest békülékenységének s a román kormány tüstént merevebb álláspontra helyezkedett velünk szemben.

— Mindent összevéve, békeakaratunk nyilvánvaló. Úgy bántak velünk, mint a Balkán páriáival. A Balkán-szövetséget ellenünk hozták létre, holott a mi bevonásunkkal szilárd hatalmi csoport alakulhatott volna ki. Nem követeljük a velünk szemben elkövetett igazságtalanságok teljes jóvátételét, — *a minimális igazságtétellel is megelégszünk.* Mi, bolgárok, el akarjuk kerülni a háborút. Segítsenek hozzá bennünket!

Hétszeres kinzással roncsá tettek magyarsága miatt egy ruszin földművest

Egy budapesti klinikán ápolják.

A budapesti Herzog-féle belgyógyászati klinikán fekszik Szücs László nevü ruszin földmüves, akinek Újdávidházán van négy hold földje.

A Felvidék visszacsatolása után a csehek hétszer agyonverték és azóta munkaképtelen.

Most került a budapesti klinikára gyógyításra.

Az volt a bűne, hogy lelkes magyar érzelmű volt s amikor faluját még nem csatolták vissza az anyaországhoz,

átment a demarkációs vonalon Munkácsra és nemzetőrnek jelentkezett.

Mikor másnap visszatért Újdávidházára, egy tanító feljelentette emiatt s a 40 esztendős földmüves elszenvedte a csehek utolsó elvetemült kapálózását. A kegyetlen kínzás így folyt le:

Itt legelőször is a szó szoros értelmében *lerugták egy sáros, nedves pincébe*, majd egy nap után felvitték az iskola tantermébe, ahol egy őrnagy, öt hadnagy és két ukrán közlegény, akik — bármilyen hihetetlenül hangzik is — kínzásra jelentkeztek, *elkezdték »vallatni« Szücs Lászlót.*

Egy szál gyertya volt a tanítói asztalon, ott ült az őrnagy, kezében gumibottal. Az öt hadnagy kezében ugyancsak gumibot volt, a közlegények egyike bikacseket, másika pedig nádpálcát forgatott. *Ezzel a nyolc kínzószerszámmal estek neki Szücs Lászlónak*, rögtön ráordítva, hogy vallja be: ő is aláírta azt a memorandumot, amelyben az újdávidházi magyarok az anyaországhoz való visszacsatolásukat kérik. Az első ütések következtében Szücs László elájult. Fellocsolták, amikor magához tért, odamutattak a fal felé:

— *Golyót kapsz, kutya, a hasadba, ha meg nem mondod a társaid nevét.*

Szücs László mind a mai napig nem mondta meg társai nevét, hogy azonban ezt mégis kicsikarják tőle, úgy verték, hogy *a szó szoros értelmében hétszer halt meg. Orvos vizsgálta a szívét sztetoszkóppal és hétszer állapította meg, hogy Szücs László kimúlt.* Amikor az orvosi megállapítás szerint véglegesen meghalt, akkor visszarugták a sáros pincébe, ahol napokig viaskodott az élettel, vagy a halállal.

Rettenetes kínzások érhették ezen az éjszakán Szücs Lászlót, mert a Herzog-klinika hivatalos igazolványa bizonyítja, hogy »panaszai összefüggésbe hozhatók a hét hónappal ezelőtt elszenvedett ütlegelésekkel«.

Hogy pedig miként került Szücs László Budapestre, azt megvilágítja Újdávidháza községi előljáróságának Balázs László bíró által aláírt tanusítványa, amely így szól:

»Alulirott községi előljáróság mély tisztelettel fordul a község irodavezetőségéhez, hogy a »Magyar a magyarért« mozgalom segitse Szücs Lászlót egy budapesti klinikára felülvizsgálatra. Hét hónapja szenved a betegségben. Fejfájás; szédülés és gyengeség. Munkaképtelen.

A fent nevezett személy 1938 november 23-án brutális kínzásoknak volt kitéve Beregrákoson. A magyarsága miatt a csehek üldözték. Roncsokba törték. Általunk munkácsi kórházba volt által csempészve. Az egészsége nem javult, leginkább a feje. Ezért mint megérdemelt ruszin testvért, aki a hazánkért az ő életével áldozott igazi igazolással, a magyar királyi kassai 8. honvédhadtestparancsnokság munkácsi kirendeltségét kérjük az utasi jegyet neki kiadni oda és vissza Budapestről Munkácsra.«

Igazolványok tanusítják, milyen álapotban volt ez a szegény földmüves, aki a Felvidék visszacsatolása előtt néhány hónappal irásban merte kérni szülőfalujának visszatérését az anyaországhoz.

Feltartóztatnak minden angol és francia gőzöst a japán hadihajók

Sanghái, május 25. Igen elmérgesedett a viszony a keletkinai tengeren, mert a japánok nem hajlandók kiüríteni Kulangszu szigetét. A japán hadihajók parancsot kaptak, hogy tartóztassanak fel minden közeledő brit és francia gőzöst. Egy angol hajó feltartóztatásáért erélyes tiltakozást jelentettek be az angolok és elégtételt követelnek.

Csütörtökön egy japán hadihajó ágyúlövéssel feltartóztatott és megállított egy francia gőzöst, melynek a fedélzetére japán fegyveres tengerész katonák mentek és minden tiltakozás ellenére több mint egy óráig átkutatták a rakományt és a hajó papirjait.

A japánok fenyegetőznek, hogy még ötszáz fegyveres katonát fognak partra szállítani Kulanszuban.

Boris bolgár király magyar nyelven szólott a magyar egyetemi küldöttséghez

A szófiai városi tanács bankettjén Darkó professzor mondott nagy beszédet.

Szófia, május 25. A királyi palotában rendezett fogadáson **a magyar egyetemi küldöttség is részt vett és a** király és a királyné hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, akik Ciril hercceggel és Audoxia hercegnővel, Boris király testvéreivel is szívélyes beszélgetést folytattak. Valamennyi külföldi kiküldött kitüntetést kapott a királytól, amelynek jelvényeit diplomáciai úton fogják átadni.

A szófiai városi tanács bankettjén Darkó Jenő egy tanár beszédet mondott, amelyben magasztalta az ősi bulgár kultúrát. Beszéde végén **bolgár nyelven éltette nagy Bulgáriát.**

Az egyetemi tanárok sajtónyilatkozatban mondottak köszönetet a baráti fogadtatásért és elragadtatásukat fejezték ki az ünnepségek kiváló megszervezése felett. Elmondották azt is, hogy megindultság töltötte el őket, amikor **Boris király magyar nyelven intézte hozzájuk szavait.**

Harminc házat döntött le a nagyigmándi árvíz

Komárom, május 25. A felhőszakadás és esőzés következtében rohamosan felduzzadt a Concó-patak és ennek több elágazása kiáradt. Hatalmas víztömeg zudult a mélyebben fekvő Nagyigmándra. Környező más falvakat is elöntött a víz. A legnagyobb veszedelembe azonban Nagyigmánd került, ahol 30 házat összedöntött a vízáradás. Ötven család vált hajléktalanná. Az áradás elvitte a vilanyvezeték póznáit és a község sötétségben maradt.

Vitéz Hunyady László, Komárom megye főjegyzőjének vezetésével bizottság szállott ki és felbecsülte a kárt. Hozzávetőleges becslés szerint ebben a körzetben egymillió pengő kárt okozott az áradás.

Egy milliós kárt okozott az árvíz

Kassa, május 26. Beszámoltunk már arról a nagy felhőszakadásról, mely a Felvidéken árvizet okozott. Szepsi községben tizennégy házból kilakoltatták az embereket, mert az épületek összedőléssel fenyegetnek. Jánok és Péder főuccáján másfélméteres áradat zúdult végig, mely az ablakon is befolyt. A kár hivatalos becslés szerint meghaladja az egymillió pengőt és huszonöt község határában elpusztult a lábon álló termés legnagyobb része, a Bodva és Hernád völgyében.

Hungária filmszinház

Ma először az idei szezon **legmulatságosabb vigjátéka:**

13. szék

egy különös örökség **kacagtató** története. Főszereplők: **Heinz Rühmann** és **Hans Moser.** Előadások: délután 5, 7, 9 órakor! **Híradó!**

Révész püspök Kárpátalja visszacsatolásáról

Kárpátalja hazatérésének örömteljes tényét örökítette meg a tiszántúli egyházkerület tanácsa — Üdvözlet a Kormányzóhoz, kiről „a nemzet megtartója és a nép visszaszerzője" néven fog megemlékezni a történelem

A Tiszántúli Ref. Egyházkerület csütörtökön délelőtt tartotta tanácsülését a Kollégium dísztermében dr. Révész Imre püspök és báró Vay László főgondnok elnöklete alatt.

Dr. Révész Imre püspök bibliát olvasott, majd imádkozott. Ezután. főgondnok megnyitotta a tanácsülést, közölve, hogy annak összehívását a kollégiumi költségvetés letárgyalása és sürgős nyugdíjazási ügyek rendezése tette szükségessé.

Révész püspök beszéde

Napirend előtt dr. Révész Imre püspök szólalt fel és megkapóan szép beszédben emlékezett meg Kárpátalja visszatéréséről.

— Mélyen tisztelt Tanácsülés! — mondotta Révész püspök. — Nem is annyira tájékoztatás, mint egy nevezetes, nagy esemény megörökítése a célom felszólalásommal. Mélyen és örvendetesen érint bennünket, hogy márciusban **Istennek kegyelme visszaadta nekünk Rákóczi földjét, a Kárpátalja nevezetű országrészt. Ezzel a megáldatásunkkal a mult év őszén, a Felvidék visszacsatolásakor hazatért 39 beregi és 15 máramaros-ugocsai egyházközség mellé még három ujabb beregi és 10 máramaros-ugocsai egyházközség tért vissza a tiszántúli református egyházkerület kebelébe.** Ezek az egyházközségek lélekszámban kicsinyek, de nemzeti és egyháztörténeti szempontból drágábbnál drágább emlékeink fűződnek hozzájuk. **Nagybecskó, Huszt, Visk, Dolha és a többi község mind-mind ősi református és ősi tiszta magyar helyek,** melyeket a századok folyamán elárasztott az idegen népek áradata, de református magyarságunk, mint áradatban a szikla, állt az idők és közte az elmult húsz év folyamán is.

Idézte rájuk vonatkoztatva Révész Imre püspök Ravasz László gyönyörű mondását: **„A nép megtartotta hitét és a hit megtartotta a népet!"**

Ezután dr. Révész Imre püspök a következő, hatalmas lelkesedéssel fogadott indítvánnyal fordult az egyházkerületi tanácsüléshez:

Mély hódolattal köszöntsük Kárpátalja visszatérése alkalmából vitéz nagybányai Horthy Miklós főméltóságú Urunkat, Magyarország Kormányzóját, akiről „a nemzet megtartója és a nép visszaszerzője" néven fog megemlékezni a történelem.

E szavak után a tanácsülés résztvevői felállással hódoltak Magyarország Kormányzójának. Majd Révész Imre püspök így folytatta beszédét:

— Küldjük továbbá ez alkalomból legmélyebb tiszteletünket a magyar kormánynak, elsősorban fejének, gróf Teleki Pál miniszterelnöknek. Küldjük szeretetteljes üdvözletünket dr. Bertók Bélának, Kárpátalja püspökének és dr Isaák Imre esperesnek.

Ezután az egyházkerületi tanácsülés nagy lelkesedéssel elfogadta, hogy a következő táviratban üdvözölje Magyarország Kormányzóját, vitéz nagybányai Horthy Miklóst és gróf Teleki Pál miniszterelnököt.

Üdvözlő távirat a Kormányzóhoz

Főméltóságú vitéz nagybányai Horthy Miklós Urnak, Magyarország Kormányzójának!

Tiszántúli Református Egyházkerületünk mai napon Debrecenben tartott tanácsüléséből hódolattal köszöntjük Főméltóságodat, a magyar lélek mélyéről sugárzó ragaszkodás és hűség legszentebb érzésével gondolunk és tekintünk fel Főméltóságodra, ki a nehéz idők forgatagában is biztos kézzel és Istenre tekintő erős hittel tartja országunk kormánykerekét. Életére, munkásságára a reánk bizottakkal együtt Isten áldásáért imádkozunk.

D. dr. Révész Imre püspök,
báró Vay László főgondnok.

Felolvasták a miniszterelnökhöz intézett táviratot. Meleghangú, testvéri köszöntéssel teljes táviratot küldött az egyházkerületi tanácsülés Bertók Béla kárpátaljai püspöknek és Isaák Imre esperesnek is. A táviratokat Uray Sándor püspökhelyettes olvasta fel nagy lelkesedés mellett.

Ugyancsak napirend előtti felszólalásában dr. Révész Imre püspök üdvözölte báró Vay László főgondnokot legutóbbi kitüntetése alkalmából. Báró Vay László megköszönte az üdvözlést.

Elfogadták a Kollégium költségvetését

Ezután letárgyalásra kerültek a tárgysorozat pontjai. A február elsejei közgyűlés felhatalmazta erre az egy alkalomra a kollégiumi igazgatótanácsot, hogy a Kollégium 1934—40. évi költségvetése ügyében hozott határozatokat jóváhagyja. A kollégiumi igazgatótanácsnak a tiszántúli ref. egyházkerület tanácsülését megelőzően tartott ülésében ezt le is tárgyalták és változtatás nélkül jóváhagyták a Kollégium költségvetését. Ezt a határozatot az egyházkerületi tanácsülés elfogadta.

Kisebb ügyek

A nyugdíjügyeket **Kolozsváry Kiss** László ismertette s a tanácsülés javasolta Kovács Ferenc nyírkéresi lelkésznek 25 éves munkásság után benyujtott nyugdíjazási kérelme elfogadását, Valády Mátyás zsurki lelkipásztornak 57 éves szolgálat után benyujtott nyugdíjazási kérelme elfogadását. Ugyancsak javasolta a tanácsülés Nagy András debreceni kántornak 40 évi szolgálat után benyujtott nyugdíjazási kérelme elfogadását.

Az egyházmegyék előterjesztéseinek, az adásvételi és ajándékozási szerződéseknek, alapítványi, kölesön- és iskolaügyeknek letárgyalása után D. dr. Révész Imre püspök imájával és báró Vay László főgondnok zárószavaival a tanácsülés véget ért.

Ökörmező kéri, Debrecen fogadja testvérvárosának

Mint Debrecenből ide, a Kárpátok egyik legszebb részére idevezényelt magyar szükségesnek tartom, hogy lapját a következőkről tájékoztassam:

Ökörmező község, a Kárpátok bércei között rohanó Nagy-Ág folyó gyönyörű völgyében fekszik mintegy 5000 lelket számláló ruthén anyanyelvű, de lélekben magyar lakossal. Magyar-ruszin nemzeti tanácsa mindent elkövet, hogy a *községet megmentse a magyar eszmének, a magyar hazának minden ukrán és egyéb elnemzetlenítő propagandával szemben.*

A magyar-ruszin nemzeti tanács táviratban fordult dr Kölcsey Sándor polgármester úrhoz, kérve, hogy a *községet testvérvárosának fogadja.* — Igaz, hogy ezen felkérésre még semmi válasz nem érkezett, de bíznak benne, hogy Debrecen nemes lelkű közönsége vállalni fogja testvérének, gondoskodni fog róla, nem testvére, hanem szerető édesanyja lesz minden kicsiny ruszinnak. Könny szökik a szemünkbe, amidőn halljuk kicsiny gyermekek és nagyobbacska fiatalságunk ajkáról magyarul: *Szebb jövőt.* Halljuk templomukban énekelni a vasárnapi mise végén *a nemzeti imánkat, s halljuk az öreg ruthén húsz év óta már majdnem elfelejtett magyar beszédjét,* összeszorul a torkunk midőn kérdezősködik a hazai dolgokról, a régi bajtársai hollétéről, mindenről, ami feleleveníti lelki szemei előtt a multat, a régi világot és magyarázgatja gyermekeinek, unokáinak háborús élményeit, a magyar föld szépségét s közben többször megsimogatja ruhánkat mondva: *Jó ember vagy pane.* Daj Bozse vszjaha dabraha. *Adjon Isten minden jót neked.*

Vásárolják az ujságokat, olvasgatnak, sajnos nem mindegyik tud olvasni. A lapokból értesültek, hogy több helyen már van országzászló s itt is várják, hogy *Debrecen városa, ha testvérvárosának fogadja, országzászlót is küld.* Mindent elkészítenek, csak a zászlót kellene küldeni, ami nem is olya nagy érték, azonban itt a *Verhován örök érték lesz,* mely előtt kalaplevéve tisztelegne minden kárpátorosz.

Igen jólelkű nép, Isten félő, vallásos, csak a fiatalság volt befolyásolható.

Községünk vidéke felejthetetlenül szép. Könnyen megközelíthető akár Munkács—Voloc vonalon vasúttal s onnan autóbusszal, akár Huszt felől s onnan autóbusszal. Mindkét irányban jó úton a Nagy-Ág völgyében. Itt van a híres *szinavéri tengerszem fenyves erdővel körülvéve.* Gyönyörű vadászterületek vaddisznó,' szarvas és nagy medve állománnyal. Levegő, víz, napsütés, madárdal, csend, nyugalom, igazi szanatórium, hol megpihen a test, felújul a lélek.

Kérem Főszerkesztő urat, tegye magáévá ügyünket. Legyen szó-szólója úgy a testvérvárossá fogadás, mint az országzászló adományozás gondolatának. Ez a nép hálás lesz örökké.

Nem akarok elébe vágni a Polgármester úr őméltósága intézkedésének, s azért kérem, hogy csak abban az esetben szíveskedjék lapjában e tárgygyal foglalkozni, ha azt jónak látva nem ellenkezik Főszerkesztő úr e tárgyban alkotott felfogásával.

Ökörmező, 1939. május 15.

Tisztelettel:

Lánczy István
m. kir. állampénztári tiszt.

Elfogták a kassai „Falramászó Bogár" betörőbanpát

Kassa, május 25. A kassai rendőrség bravúros nyomozás után elfogta Kiss Gyula 21 éves rovottmúltút, aki hat fiatalkorú társával egész sereg betörést követett el a városban. Kiss azért hívták „Falramászó Bogár"-nak, mert hihetetlen ügyességgel tudott elmászás útján behatolni a lakásokba. A rendőrségen elmondotta, azért alakított bűnszövetkezetet, mert egy leány kikosarazta és bűnös úton akart sok pénzhez jutni, hogy ékszerekkel változtassa meg ideálja álláspontját. Valóban rengeteg értéktárgyat adott szerelmének. A detektívek betörés közben tettenérték őket és most az orgazdák ellen is megindul az eljárás.

„Kristály" befőzőhártya,
befőtt, vagy gyümölcsíz lekötéséhez
a legtökéletesebb üvegelzáró.
Kapható a legjobb üzletekben.

A jövő évben nincs szükségünk olaj-importra

Lispe-Szentadorján, május 25. Zalamegyének újabb szenzációja van. A Magyar—Amerikai Olajipari Rt. telepén, Magyarszentmiklóson is feltört az olaj, mely kútanként napi 4—5 vagonnyit képes adni. A szakértők véleménye szerint a jövő esztendőben Magyarországra egyetlen liter olajat sem kell behozni külföldről, mert a lispei kútak hozamával együtt még az idén elérik a napi 60—70 vagon olajtermelést.

Kérelem

A Kollégium ifjúsága június 4-én, Trianon emléknapján délután 5 órakor rendezi nagyszabású *népzenematinéját a Kollégium dísztermében Balla Péter hegedűművész és Hajdu Anna énekművésznő és mások közreműködésével.* Ezért kérjük a társadalmi egyesületeket és iskolákat, hogy trianoni gyászünnepélyeik időpontját legyenek szívesek június 4-én, vasárnap délelőttre helyezni, hogy ezzel is elősegítsék a kollégiumi ifjúság ünnepélyének sikerét. *A tiszta jövedelmet a Kollégium telepítési mozgalmának javára fordítjuk.* ezzel is megmutatva, hogy meggyőződésünk szerint ma egyformán szükség van a magyar népi értékek megbecsülésére és a szociális nyomorúság enyhítésére. Az egykéző magyarságnak, a »Földindulás« szomorú népének megmentése a célunk, erre a nagy munkára kérjük minden magyar ember támogatását. *A Kollégium ifjúsága.*

Háromhetes férfi holttest a lucernásban

Karcag, május 25. A Hubay-gazdaságban a felismerhetetlenségig összemarcangolt hullát találtak.

Már csak a koponyája és a csizmában a lábszára voltak meg. Megállapították, hogy a hulla Seszták István 28 éves karcagi juhásszal azonos, aki körülbelül három hete feküszik holtan a lucernásban. **Ezalatt a kóborkutyák szétmarcangolták.** Kiderült, hogy Seszták összeveszett feleségével, akit megakart szúrni, de az asszony öccse, Barkai Barna vasdoronggal agyonütötte sógorát, nővére védelmében. **Azután kivitték a holttestet a lucernásba. Barkai Barnát és nővérét letartóztatták.**

Meghalt egy összevert választási plakátragasztó

Budapestről jelentik: Feltünő bünügyben indult nyomozás a budapesti főkapitányság bünügyi osztályán. A Szent István kórházban meghalt **Szabó Lajos 53 éves ember,** aki egyik párt plakátjait ragasztotta néhány nappal ezelőtt a fővárosban.

A plakátragasztók összeverekedtek azon, hogy melyik pártnak a plakátját hova ragasszák. Eközben szerzett sérüléseibe most belehalt Szabó Lajos.

Elrendelték felboncolását és a nyomozást azoknak előkerítésére, akikkel összeverekedett.

HÍREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA **május 20-tól, május 27-ig: „Kossuth"** Piac ucca 26., telefon: 29-56. szám. — **„Isteni gondviselés"** Petőfi-tér, telefon: 29-81. — **„Csokonai"**, Mester ucca 43., telefon 10-15. — **„Árpád fejedelem"**, Csapókert, Jánossy ucca 44.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: **04.**
RENDŐRSÉGI TELEFON: **20-45.**

Vasárnapi hajnali harangszó...

Már dereng az ég keleten,
En kint járok a hegyeken, s
Minden olyan ünnepies
Csendes.

Szinpompázó tarka réten
Virágokat szedtem épen
Vasárnapra virág kellett
Nékem.

Amint járok szép csendesen
Virág álma tovalibben...
A napsúgár megérkezett
Szépen.

E fenséges némaságban
Völgy ölének templomában
Kiesiny harang hangja kondul
Bim-bam.

Fölpattan a csend kapuja
A némaság megszünt ujra:
Csilingel a kiesiny harang
Hangja.

Átrezeg a vidék felett,
Minden élőt arra vezet:
Kiesiny templom hívogató
Szava.

Jöjjetek még ma emberek
Vasárnap van... értsétek meg
Ezért zeng már hajnalban az
Üzenet.

*

Kovács Juliának ez a költeménye a Magyar Muzsikusok Országos vers- és zenepályázatán aranydíszoklevelet nyert.

Kovács Julia tanítónő.

— **A kormányzót kérte fel keresztapának** a főispán útján a győri hármasikrek édesanyja, Német Jánosné 21 éves gyári munkásnő.

— **Miniszteri biztosok a női felsőkereskedelmi iskola érettségijén.** — A debreceni négyévfolyamú női felsőkereskedelmi iskola két felső éves évfolyamának érettségi biztosául dr Szadetzky Kardoss Tibor egyetemi ny. r. tanárt és Goócs Mihály szolnoki iskola igazgatót nevezte ki.

— **Félárú kedvezményes utazás a Szegedi Ipari Vásár látogatói részére.** Június hó harmadikán nyilik meg az országosan ismert Szegedi Ipari Vásár amely június hó 11-ig tart. A szegedi vásárra félárú kedvezményes utazást engedélyezett a miniszter. A félárú utazáson kivül filléres vonatok is indulnak Szeged felé, a vásár időtartama alatt az ország minden irányából. Minden vásárral kapcsolatos ügyben készséggel ad felvilágosítást a Szegedi Ipari Vásár irodája, Szeged, Horváth Mihály ucca 3., telefon: 14-15. budapesti központi irodánk: Teréz körút 7. sz., telefon 111-111.

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

— **Ha le akar fogyni,** igyék reggel, délben és este egy-egy harmadpohár természetes **Ferenc József keserűvizet** lehetőleg mindig két órával az étkezés után. Kérdezze meg orvosát.

— **Történelmi képsorozat.** Ötletes, egyben hazafias érzést fejlesztő kultúrtevékenységet fejt ki Magyarország egyik legnagyobb tápszergyára, a kőbányai Szent István Tápszerművek. Ezen iparvállalat ötletesen egyesíti kultúrát terjesztő propagandáját a tanítással, midőn minden vonatkozásban kiválónak ismert gyártmányaihoz Magyarország ezeréves történelmét feltüntető képsorozatot mellékel. A képeknek teljes sorozatba való összegyűjtése egy minden igaz magyar ember lelkét gyönyörködtető tanulságos albumot ad, amelyben a vérszerződéstől a Kormányzó Ur eskütételéig minden magyartörténelmi tény képekben és magyarázó szöveggel megvan örökítve.

— **A nagykőrösi gimnázium 30 növendéke Debrecenben.** A nagykőrösi gimnázium 30 növendéke Felvidékre tartó útja során csütörtökön reggel Debrecenbe érkezett, több tanár vezetésével. A nagykőrösi diákok autóbusza a Nagytemplomnál megállt néhány órára és a diákok ezalatt az idő alatt megtekintették a város nevezetességeit. Déltájban pedig tovább folytatták útjukat, melynek során Ungvárt, Munkácsot, Kassát és a többi felvidéki várost nézik meg.

— **Sebestyénné Málika sikere Budapesten.** A Magyar Muzsikus fővárosi folyóirat május hónapban meghirdetett III-ik országos vers- és zenepályázatán Sebestyén Jenőné, szül. Berényi Amália, az ismert kitűnő tollú irónő és zeneszerzőnő érzéssel megirt, szép versével az ezüstözött érmet nyerte el. A szép sikerhez számosan gratuláltak a kitűnő irónőnek.

X DEBRECEN és H.-SZOBOSZLÓ alkalikus tartalmú strandfürdők vizéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikkeket a **Benyáts Emil** harisnya- és kötöttárú gyára gyártja. Eladás: nagyban és kicsinyben.

— **Huszonnyolc oderai hajót visszakapott Németország a csehektől,** melyeket a németek a versaillesi szerződés értelmében voltak kénytelenek átadni Csehszlovákiának annakidején.

— **Tizenkét évi fegyházra ítélték a kalapácsos gyilkos asszonyt,** Egrest Gáborné 52 éves, tápióbicskei napszámosnőt, aki vadházastársát Horgos Sándort megölte. A tábla most 14 évről 12 évre szállította le büntetését.

X Debrecen város zeneiskolája felsőbb osztályú növendékeivel hangversenyt rendez, pénteken este 8 órakor az intézet hangversenytermében. Ingyenes jegyek igényelhetők a zeneiskola titkári hivatalában.

— **Leesett a kompról és a Tiszába fulladt.** A mindszenti kompon halálos szerencsétlenség történt. Korogi József mindszenti földmíves kompon akart átkelni túl a Tiszára. Amikor a komp a víz közepén haladt, a komp hátulján álló Korogi beleesett a vízbe és fuldokolni kezdett. A kompon mindössze néhányan voltak, akik nem tudtak segítségére menni a fuldoklónak. A megáradt víz gyorsan sodorta lefelé az úszni nem tudó embert, aki pár perc mulva alámerült a hullámokban és nem is bukott föl többet.

— **Mentőhírek.** Katona Imre rendőrfőtörzsőrmester, aki a Késes u. 3. sz. alatt lakik, szerdán délelőtt fél tizenkét órakor a rendőrségi épület második emeleti mosdóhelyiségben megcsúszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy fejét az ajtófélfába vágta. A nyakszirtcsont felett négy cm. hosszú szakított sebét a mentők kötözték be, majd sebvarrásra a honvédkórházba vitték, ahonnan saját lábán távozott.

— **Megkezdődött a philadelphiai biztosítási gyilkosságokra** szövetkezett vádlottak óriási bünpörének a tárgyalása. A vádlottak száma 28.

— **A Credó évzáró gyűlései.** A kat. férfiegyesület május hó 27-én, szombat este hét órakor tartja havi és egyben évzáró gyűlését, a polgári fiúiskolában, Varga ucca 4. szám alatt. Faragó László segédlelkész ismerteti Debrecen régi katolikus templomait, utána Ring Vince polgári iskolai igazgató fog beszélni, a Credó múlt és jövő munkájáról. Minden katolikus férfit szívesen lát a vezetőség.

— **Elbocsátották a csepeli tűz ügyében a három őrizetbevett embert.** Kihallgatásuk után megállapították gondatlanságukat, de előzetes letartóztatásba helyezésük nem látszott szükségesnek.

— **Propaganda miniszteriumot állítanak fel Franciaországban.** A megfelelő személyiségeket keresik a vezetésére.

— **Rendőrségi hírek.** Murányi Lajos Poroszlay u. 52. alatti igazgató tanító bejelentette a rendőrségen, hogy a Böszörményi úti elemi iskola fáskamrájának lakatját ismeretlen tettes álkulccsal felnyitotta és onnan nagyobb mennyiségű tüzelőfát lopott el. Ugyancsak feljelentést tett ismeretlen tettes ellen Dancs Jánosné, a Böszörményi úti óvoda gyermekgondozónője, akinek fáskamarájából egy baltát loptak el. — Szalkay András Görgey u. 7. sz. alatti lakos nyári konyhájából három tyúkot, vitéz Varga Lajos Szabados u. 13. alatti lakos tulajdonából pedig 13 tyúkot és csirkét loptak el. A nyomozás folyik.

— **Kettészakadt az eger—pulnoki vegyesvonat,** melynek három kocsija visszafelé kezdett gurulni a pályán. Egy vasútas fahusánggal akarta megállítani, de a kerekek kivágták a fadarabot, úgyhogy végül a vasútast kórházba kellett szállítani. Végül is úgy állították meg a három teherkocsit, hogy mesterségesen kisiklatták a MÁV alkalmazottak, mert különben belerohant volna egy másik szerelvénybe. A tehervagonok felborultak és szétroncsolódtak. A vizsgálat megindult.

— **Lelőtte az öccsét egy keceli fiú.** Tragikus szerencsétlenség történt a Kecel község határában levő Szarkáspusztán. Egy 14 éves fiú leakasztotta a szegről apja vadászpuskáját s célozgatott vele az ajtó felé. Azt hitte, nincs megtöltve s meghúzta a ravaszt. A fegyver eldördült s abban a pillanatban lépett be az ajtón a fiú öccse, Király István iskolásfiú. A sörét a szerencsétlen kisfiú arcát és nyakát teljesen összeroncsolták. Királyt Istvánt életveszélyes állapotban szállították be a kórházba.

— **Vonatösszeütközés volt Spanyolországban, téves váltóállítás folytán.** Campanillas közelében két gyors vonat futott egymásba. Az áldozatok száma hét halott és negyven sebesült.

— **Példátlan tűzvész Esztországban.** Beszámoltunk arról, hogy Esztországban hatalmas tűzvész pusztított mely az ország történelmében példa nélkül áll. A tűz egy rongyokkal telt fabódéból indult ki és a szél miatt Pecsur város felerésze elpusztult, több mint száz ház leégett, köztük számos középület. A tűz két másik szomszédos falura is átterjedt, ezek is menthetetlenül a tűz martalékává esnek, mert oltásról szó sem lehet.

Ha látta Kodolányi: Földindulás című darabját, vásárolja meg Kiss Géza:

„Ormányság"

című könyvét.

Kapható a

„Méliusz"

könyvkereskedésben

Elutasították a mikepércsi lelkészválasztás ellen benyújtott felebbezést

Hírt adtunk arról, hogy a mikepércsi lelkészválasztás ellen, melyen *Lencz G. Sándort* választották meg lelkipásztorrá, fellebbezést nyujtottak be. Az egyházmegyei bíróság utasította a fellebbezőket, hogy terjesszék elő bizonyítékaikat. Ennek a felhívásnak azonban a kitűzött határidőre nem tettek eleget, semmiféle bizonyítékot nem nyujtottak be a fellebbezők s ezért az egyházmegyei bíróság a fellebbezést elutasította.

— **Árpád-téri hírek.** Befejeződtek a hamarosan népszerűségre emelkedett Árpád-téri Szerdaesték. Huszonhét ilyen vallásos népművelési este volt s ezek mellett több bűnbánati és vetített képes előadás. Hegyaljai Kiss Géza vezetőlelkipásztor összefoglaló képet adott a vándormadarak költözésekor kezdett és a gyöngyvirágok nyílásakor végzett előadói sorozat lelki áldásairól Ujváry József egyházrészi tanácsos, presbiter, ny. egyházi tisztviselő, az egyházrész nevében köszönetét fejezte ki a lelkipásztornak, aki ezt a kiválóan jóhatású gyülekezetépítő munkát úgyszólván egymaga látta el. Méltó az elismerésre Giday Hajnalka okleveles tanítónő, aki a kántori szolgálatot mindvégig örömmel teljesítette és a Rakovszky uccai népiskola tantestülete, mely készséggel gondoskodott az esték kisérő műsoráról szavalatokkal, énekekkel, páros jelenetekkel. Köszönet illet mindenkit, aki közreműködött az összhangzatos munkában. A gyülekezeti teremben az Árpád-téri Nőegylet látta szívesen bőséges uzsonán a most konfirmált növendékeket. A vezető lelkész bibliát olvasott, beszédet mondott, Nagy Kálmán képezdész szavalt, Nagy Lajos igazgató egyházias lelkületre buzdította az ifjúságot, akik közül egy fiú és Harsányi Imre presbiter fejezte ki köszönetét a Nőegyletnek és a buzgó adakozóknak az uzsonáért. A legközelebbi évadzáró uzsona június hó 11. napján lesz a harang-alap javára. Jegyek ötven fillérért kaphatók Giday Endréné ügyvezető elnöknél.

— **Kitiltották Magyarországról a Pozsonyban megjelenő „Grenzbote" c.** németnyelvű napilapot, melytől a postai szállítás jogát a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter megvonta.

— **A híres madridi bikaviadal** a spanyol polgárháború óta szerdán volt először a Placa de Toros arénában, ahol két bikát ejtettek el. A nagy viadal a békeidők boldog hangulatában folyt le.

Csokonai ásványvizet igyunk a választáskor.

Szállítja: **Szliuka** szikvízgyár Telefon: 2?-1?

Hét debreceni ipari és kereskedelmi munkást tüntetett ki a miniszter a „munka ünnepén"

Másodszor rendezték meg csütörtökön a kereskedelmi miniszteriumban a »munka ünnepét«. A miniszterium által rendelkezésre bocsájtott szabadjeggyel az ország minden részéből érkeztek munkások ebből az alkalomból a fővárosba, hogy átvegyék *Kunder Antal* iparügyi és kereskedelemügyi minisztertől *az elismerő oklevelet és a 100 pengő jutalmat, amelyet azért kaptak, hogy hosszú ideig szolgáltak ugyanannál a munkaadónál.*

Elismerésben és jutalomban olyanok részesültek, akik 50. életévüket betöltötték és legalább 25 évig dolgoztak megszakitás nélkül ugyanannál a munkaadónál. Az idei jutalmazottak között azonban egyetlen egy ipari munkás sincs, aki »csak« 25 évig dolgozott volna egy helyen. *A legkisebb szolgálati idő 27 év, de van a kitüntetettek között olyan is, aki 50 évig dolgozott egyhelyben hűségesen.*

Kunder miniszter köszöntötte a kitüntetett munkásokat, az ünnepség után pedig a Fiúme-száló éttermében vendégül látta őket.

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara három malommunkást: *Kiss Jánost* (32 év), *Vékony Istvánt* (29 év) és *Komlósi Benjámint* (32 év) ajánlotta kitüntetésre, továbbá *Demjén József* esztergályossegédet (32 év), *Kádár Lajos* gyárimunkást (40 év), *Tarczali Mihály fűtőt* (29 év) és *Móra János* kőművessegédet (28 év).

Ezeken kívül 46 kereskedelmi munkás is elismerésben részesült.

— Kormányzói elismerés Zachár professzornak. A Kormányzó Ur Őfőméltósága a honvédelmi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy dr Zachár Gyula, debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem nyilvános rendes tanárának a honvédség érdekében kifejtett értékes munkásságáért elismerését tudtul adják.

— Könyvnapi záróra. A kereskedelmi miniszter a magyar könyv hathatósabb terjesztése és népszerüsítése érdekében tartandó magyar könyvnapokon várható nagyobb forgalom kielégítésének lehetővé tétele céljából megengedte, hogy a könyvkereskedők üzletei és az ideiglenesen felállitandó uccai könyvárusító sátrak június 1, 2 és 3 napjain, az ország egész területén este 7 óráig nyitvatarthatók legyenek.

— Szacsvay Imre temetése. A magyar szini világ kegyeletes részvéte mellett csütörtökön délután temették el a Kerepesi úti temetőben nagy gyászpompával Szacsvay Imre szinművészt, a Nemzeti Szinház örökös és tiszteletbeli tagját. Az egyházi szertartást dr Brisits Frigyes, a Ciszterci-rend gimnázium igazgatója végezte, aki emelkedett szavakkal mondott búcsúbeszédet, méltatta az elhunytat. Utána a Nemzeti Szinház igazgatósága nevében dr Németh Antal, a Szinművészeti Akadémia nevében Kiss Ferenc, a szinigazgatók szövetségének és a szinpadi szerzők egyesületének nevében Harsányi Zsolt és végül a Nemzeti Szinház művészgárdája képviseletében Pataki József búcsúztatták el a magyar szini világ nagy halottját.

— Száztiz szökött csehrepülőtiszt Gdyniából Franciaországba utazik. Varsóból jelentik: Az egykori csehszlovák repülőflotta 110 volt pilótatisztje, akik a német megszállás előtt megszöktek, ma a gdyniai kikötőben egy hajóra szálltak és elutaztak Franciaországba. Azt remélik, hogy sikerül repülőtisztek gyanánt felvétetni magukat a francia légi flottánál.

Uj magyar tehetségek

A magyar tehetség az élet egyik legérdekesebb jelensége. Mostoha körülmények között, a kis magyar földön is olyan nagy számban virul ki olyan jellegzetes, minden más nemzet tehetségeitől élesen megkülönböztethető, hogy az valóságos csoda. Az egész világon nincsen még egy nép, mely olyan arányban adná a tehetségeket a világnak, mint a magyar. A külföld is tele van magyar értékekkel, zenész, író, filmrendező, festő, szobrász, sportember tömegesen kerül ki a lépten-nyomon felszikrázó magyar zseniálitás kiapadhatatlan kincsesbányájából. Valami gyönyörü elégtétele a sorsnak, hogy ezt a nemzetet, melyet ideállított a népek országútjára, legsúlyosabb, legáldozatkivánóbb élet területre- olyan csodálatosan gazdagon ajándékozta meg értékekkel... Mert minden értékünk Isten ajándéka s kötelességünk, hogy vigyázzunk rájuk, ne herdáljuk el őket, ne hagyjuk elkallódni ezeket az embereket, akik sokszor nehéz körülmények gátjai között bukdácsoló lélekkel törnek előre és sokszor áthatolhatatlan falakban ütköznek az érvényesülés és fejlődés felé törő útjukban. Meg kell könnyítenünk számukra ezt az útat, észre kell venni, ki kell fejleszteni s meg kell menteni minden értékünket a magyar jövő számára...

Ez az elgondolás indíttatta meg a **„Debrecén"** tehetségkutató riportsorozatát, melynek már első cikkeink nyomán is nagy visszhangja támadt. Ezúttal ismét két debreceni tehetségről számolunk be, akik a levente intézmény kulturális munkásságának keretén belül vonták magukra a figyelmet.

Sokoldalú és teljesen eredeti tehetség... Akármihez fog, mindenen rajta hagyja az igazi érték félreismerhetetlen kézjegyét. Még gyermek fővel, a debreceni református gimnázium padjai között kibontakozott zeneszerző tehetsége. 11 éve adta ki nótáskönyvét 21 remek magyar dallal, melyeknek legfőbb értéke az volt, hogy ezek a dalok messze elrugtak mindent, ami sablon, új útakat kerestek s bennük Sándor Gyula új forrásait buggyantotta fel a magyar dalköltészetnek és zeneszerzésnek... A 18 éves gyerek zenealbumát rövid idő alatt utolsó darabig elkapkodták...

Utána egy darabig keveset hallatott magáról Sándor Gyula, míg aztán tehetsége, mint a föld alatt bújkáló, időnként elrejtőző patak, új területen tört fel, hogy a művészet tiszta csillogásával kápráztasson el... Színész pályára ment és emlékszem rá, Kardos Géza egy próba után csillogó szemmel beszélte az újságíróknak, hogy régen került a keze alá olyan komoly ígéret, mint Sándor Gyula... A festett világ, a bengáli bíborba borult deszkák is csak néhány évig birták lekötni Sándor Gyula izig-vérig modern, nyugtalan, új útakat kereső tehetségét. Ezalatt feltünt, mint kitünő énekes... mint finoman játszó, alakitását eredeti ötletekkel átszövő színész... Aztán egyszerre irt egy kedves, fordulatos, ötletes mesejü operettet egyik újságíró társaságában, amiben több modern romantika, korszerü meseszál és ötlet volt, mint egy tucat átlagos mai operettben... Mondhatnánk az új operett irányába jelentett útmutatást ez a darab, melyet még néhány finom, hangulatos irásmü követett...

Aztán Sándor Gyula, mintha felhagyott volna a művészi tervekkel. A városi adóhivatalhoz került, ahol a szorgalmas, keményen dolgozó fiatalemberben semmi nem árulta el az évekkel előbb még bohém környezetben forgó művészt. Mint leventeoktató pedig a magyar fiatalságnak szentelte a hivatali munka után estéit. Énekkart szervezett, levente-indulókat komponált... Az olyan nagysikerü levente-diszelőadáson pedig hármas szerepben tünt fel: Mint zeneszerző, aki egy remek, teljesen újhangú csárdással frappirozta a közönséget. Mint kitünő karnagy, aki a mesteri szemmel észrevett énekestehetségeket olyan pompás összhangba forrasztotta, olyan ragyogóan betanította, hogy arról csak elismeréssel szólhatunk és mint karmestert is komoly ígéretnek kell e szereplése után minősítenünk... Végül, de talán elsősorban feltünt az előadáson színre kerülő darab rendezésénél néhány egészen különleges, művészi finomságú, pazarúl nagyszerü rendezői ötlettel, amilyent csak izigvérig művészember gondolhat el...

Sándor Gyula, a sokoldalú magyar tehetség, nemcsak érdekes kuriózum, hanem komoly érték már fejlődésének mai fokán is. Érdemes rá felfigyelni, kötelességünk észrevenni... Tudjuk róla, hogy napi munkája után sokszor éjszakába nyúló estéken át dolgozik, készíti derék leventéit előadásokra, énekszámokra... Aki ilyen fanatikus hittel és odaadással tud dolgozni fajtájáért, az előbb-utóbb megtalálja a saját útját is. De ebben segíteni kell a társadalomnak is...

Énekestehetség s mint ilyen egyike a legnagyobb ígéretnek... A leventeelőadás közönsége egyszerre felfigyelt, amikor ez a magas fiatalember lépett a szinpadra és tömör, búgó hangján szárnyalni kezdett a dal... Remek baritonja van Mohácsy Zoltánnak, aki pár évvel ezelőtt Kisújszállásról került Debrecenbe az érettségi után. Árva fiú, édesapja, aki városi tisztviselő volt, évekkel ezelőtt meghalt. Mielőtt Debrecenbe jött volna, Budapestre útazott és próbát énekelt Székelyhidy Ferenc előtt, aki meleg biztatásokkal engedte útjára...

Mohácsi Zoltán a zeneiskola egyik legtehetségesebb növendéke. Most akadémista. Valami egészen különös, varázsos csengése van hangjának, finoman, szinesen röppen fel organumán az ének és mint csillogó aranymadár ül meg a lelkeken a hangulat utána. Mikor a szinházban befejezte énekszámát, önkéntelenül mindenki a szinlap után nyúlt, hogy ki volt az, aki énekelt...

Egyelőre csak annyit mondhatunk, hogy Mohácsy Zoltán levente és zeneakadémista. Ezenkivül egyik legnagyobb énekesigéretünk. De garantáljuk, hogy néhány év mulva nem kell a nevére figyelmeztetni senkit. Meg fogja tanulni a közönség... Addig is azonban jó volna felfigyelni Mohácsy Zoltánra, egy kicsit egyengetni az útját azoknak, akiknek módjában áll... Érdemes rá a tehetség jogán.

— Zsidó istentiszteletek. A status-quo-ante hitközség templomaiban az istentiszteletek rendje folyó hó 26-tól június hó 2-ig: Pénteken este a Deák Ferenc uccában 7, a Kápolnási uccában 7.20 órakor. Szombaton reggel mindkét templomban 7, délelőtt az ifjúságnak a Kápolnási uccában negyed 10 órakor, a felnőtteknek a Deák Ferenc uccában fél 11 órakor, délután az ifjúságnak a Kápolnási uccában félnégy órakor, a felnőtteknek mindkét templomban 5, este negyed 9 órakor. Köznap mindkét templomban reggel negyed 7 órakor, este 7.50 órakor. Hitszónoklat pénteken este a Deák Ferenc uccában. Rabbiság.

— Szerelmi dráma. Rimaszombatból jelentik: Végh István olaki 23 éves legény és jegyese hirtelen eltüntek lakóhelyük Vecseklő községből. Hosszas kutatás után csütörtökön délután a falu határában levő egyik szilvásban találták meg. A holttestek felboncolásakor megállapitották, hogy a legény előbb a leányt lőtte agyon, majd pedig önmagát lőtte halántékon, levelet nem hagytak hátra. A szülők vallomása szerint senki se mellenezte egybekelésüket és igy tettük oka ismeretlen.

— Amerika kiküldi Byrd tengernagyot a Déli sark birtokbavételére. Washingtonból jelentik: A szövetségi kormány sürgősen kidolgoztatta egy új délsarki expedició tervét, amelynek az a feladata, hogy az Amerikai Egyesült Államok területi igényeit érvényesitse a Déli sarkon. Az expedició vezetője Byrd tengernagy és a költségekre a kormány 350,000 dollár hitelt kért a törvényhozástól.

— A Homokkerti szegények orvosi rendelője. A szegénygondozás egyik lényeges szerve az ingyenes orvosi gyógykezelés és a díjtalan gyógyszerellátás. Az orvosi kezelést a kerületi tisztiorvosok látják el. Egy régebbi városi közgyülés kimondta, hogy a kerületi tisztiorvosok tartoznak kerületeikben lakni, illetve ott orvosi rendelőt tartani. Azonban egyes kerületek olyan széleskörüek voltak, hogy a belvárosban lakó tisztiorvoshoz messze a külsőségen lakó szegények gondozása is tartozott. Ez az állapot tarthatatlanná vált. Ugyanis több kilométeres utat kellett a szegény betegnek megtenni, míg orvosi segítséghez jutott, némely beteg inkább, mivel képtelen volt a hosszú utat megtenni, nem vette igénybe az orvosi segítséget. A város aztán úgy segített a dolgon hogy megszaporitotta a kerületek számát és egyes külsőségeken pl. a Homokkertben, Nyilastelepen a szegények részére orvosi rendelőt állitott fel. A Homokkertben a Szabó Kálmán ucca 14. szám alatt van az orvosi rendelő. — Hogy szociális s közérdekü szempontból mennyire helyes ez az intézkedés, mutatja miként nap mint nap keresik fel az arra rászorúlók az orvosi segélyt. A Homokkerten kivül idetartoznak: Boldogkert, Rokkant, Gerébi, s Baresay, Kerekes, Lengyel, Wolaffka-telepek. Ennél fogva a homokkerti orvosi rendelő állandó fenntartása közszükségletet képez. K. Gy.

— A Felvidék és Kárpátalja visszakerülésével Magyarország háló- és étkezőkocsi forgalma minél tökéletesebb kiépitése céljából, valamint a már meglevő relációknak az ország területi nagyobbodásához való alkalmazkodásaként a Nemzetközi Hálókocsi Társaság a zalábbi változásokat jelenti a háló- és étkezőkocsi forgalomban. Az eddig Budapest nyugati pályaudvarról 22 óra 25 perckor induló hálókocsi egészen Ungvárig közlekedik. Az eddig Debrecenig, Miskolcig, Sátoraljaujhelyig közlekedett étkezőkocsik forgalmát kiterjesztik Ungvárig, Munkácsig, Királyházáig és Munkácson keresztül egészen Lembergig, ahonnan Varsóig hálókocsi csatlakozás van.

— A bank és biztositási tisztviselők legkisebb munkabére. A kereskedelmi miniszter a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló törvénycikk alapján elrendelte az ország egész területére kiterjedő hatállyal a pénzintézeteknél, a bank és pénzváltó üzletekben, valamint a biztositó magánvállalatoknál alkalmazott tisztviselők és egyéb alkalmazottak legkisebb munkabéreinek megállapitását.

SPORT

Sporthíradó

A DEBRECZEN sporthírszolgálata jelenti:

Szombaton délután játszik a Szolnoki MAV Debrecenben, a Bocskai ellen. Negyedhat órakor kezdődik a mérkőzés a Stadionban, előmérkőzés nem is lesz. Ez lesz a Bocskai utolsó bajnoki mérkőzése Debrecenben. — A Szolnoki MÁV így áll fel a Bocskai ellen: Horváth, Barna, Kispéteri, Csabai, Szücs, Fazekas, Szántó, Nagy, Kolláth, Búza, Korom. A rendes csapatból Selmeczi és Sárkány hiányzik, de így is kitünő a csapat, hiszen Szántó, Kolláth országosbirű válogatott játékosok.

A vasárnapi mérkőzések játékvezetői Bocskai—Szolnoki MÁV: Lebet. Hungária—Szeged: Ujvári. Nemzeti—Kispest: Gombos, Elektromos—Phöbus: Tihaméry, Szürketaxi—Ferencváros: Fogel, Ujpest—Budafok: Szigeti (ez mind szombaton lesz). — Hétfőn: Ferencváros—SSE és Kispest—Ujpest.

Hétfőn lesz Pesten a DVSC—MÁVAG mérkőzés. A DVSC előreláthatólag azzal a csapattal áll ki, amely az utóbbi időben játszott s amely már Pesten is szerepelt 17 percig a Mávag. elleni félbemaradt mérkőzésen. Nagy Lajos helyett Nyizsnyik áll készentétben — ha nem tudna menni, Kézi helyett meg Farkas.

A Bocskai a Szolnoki MÁV ellen Sándort is szerepelteti, a középcsatár posztou. A DEAC ellen 6:3-ra nyert a Bocskai az edzőmérkőzésen. Sándor a pilóták csapatában — akik a DVSC-vel tartottak edzőmérkőzést — játszott és jól mozgott. A Bocskai csapata a Szolnoki MÁV ellen: Kertes, Nádas, Janzsó, Elek, Pocsai, Békési, Markos, Kristóf, Sándor, Takács, Hajdú. Pásztóira nem lehet számítani.

Hogyan lesz a kiesés és feljutás a Nemzeti Bajnokságból és az NBB-ből Kiesik három csapat: Bocskai, Zugló, Salgótarjáni SE. Ezek az NBB-be kerülnek, ahol a DVSC is játszik. Felkerül a szombathelyi Haladás a nyugati, a csepeli WMFC, vagy a Törekvés, a keleti csoportból és a Kassai AC. A Nemzeti bajnokság B osztályából kiesik egy-egy csapat az amatőrbajnokságba. A kieső a Váci SE és valószínűleg a Rákoskeresztúr, esetleg a pécsi DV a nyugati csoportból. A két csoport utolsóelőtti s azt megelőző, vagyis a 12, 13 helyezett a keleti csoportban a Mezőtúri AFC és még egy csapat osztályozót játszik sorsolás szerint a Kassai SC, Lévai SE, Ungvári AC és Losonczi AFC-val és amelyik győz, az marad bent, illetve kerül be az NBB-be.

Egy-egy NBB csapathoz egy-egy felvidékit sorsolnak, ezek pontra és gólarányra menő két mérkőzést vívnak egymással. A négy győztes bekerül az NBB-be. Bejut még az NBB-be az NB-ből kieső három egyesület, valamint az Ó-Komáromi FC, az Érsekujvári SE, a Füleki TC, a Beregszászi FTC, a Munkácsi SE és az Ungvári Rusj SK. Bekerül még a 3 alszövetségi bajnok és a budapesti alszövetségi bajnokság második helyezettje. Ilyenformán összesen 42 tagja lesz az NBB-nek. Ezek három csoportba osztva küzdenek az 1939—40-es bajnokságért.

Ma délután 6 órai kezdettel rendezi a Magyar Országos Torna Szövetség keleti kerülete 1939 évi kerületi I. o. csapat és egyéni bajnoki versenyeit a DTE Magoss György-tér 9. szám alatti tornacsarnokában. A versenyen nagy küzdelem lesz a DTE és a DEAC csapatai között s éppen erre tekintettel a verseny iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik.

KISOK JELVÉNYSZERZŐ ATLETIKAI VERSENY.

Szép mezőny indult a 22-én és 24-én a Stadionban megrendezett középiskolai tehetségkutató atletikai jelvényszerző versenyen. A nemzetvédelmi szempontból nagyon fontos tömegnevelés igazi iskolája volt a fenti verseny. Csak így lehet az atletikát, mint klasszikus olimpiai sportágat népszerűsíteni. A versenyen résztvettek az összes debreceni középiskolák 230 indulóval, akikből összesen 169 szerezte meg az „A" standard jelvényt. Egyes számokban igen nehéz követelményt kellett abszolválniok és így büszkén fogják viselni a kiválasztottak a csinos jelvényt. A versenyt Czuna Ferenc atletikai keretvezető irányitása mellett Kovács György és Scós István testnevelési tanárok bonyolították le, szakavatott kezekkel. Az egyes iskolák az alati arányban érték el a standard eredményt: ref. g. 60, ref. polgári 43, at. g. 32, állami gimn. 12, tanitóképző 10, kat. polg. 7, kereskedelmi 5.

A NAGYERDEI strand hideg és meleg medencéi egészségét, munkakedvét növelik.

KÖZ-GAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőpiac:

Rozs júniusra: 12.88, 12.79, zárlat: 12.80—12.82.

Tengeri májusra: 16.95. Júliusra: 17.15, 17.14, 17.19, zárlat 17.17—17.18 Augusztusra: 17.35, 17.38, zárlat 17.37—17.39 P.

Készárúpiac:

A készárúpiacon a búza ára 10—15 fillérrel, a tengeri ára 5—10 fillérrel emelkedett, mig a takarmányárpa árát kötés nélkül 5—10 fillérrel leszállitották.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.00—20.25 78 kg 20.20—20.45, 79 kg 20.40—20.65 80 kilós 20.50—20.75. — Felsőtiszai 77 kg 19.85—20.10, 78 kg 20.05—20.30 79 kg 20.25—20.50, 80 kg 20.35—20.60 rozs pestvidéki 13.40—13.70, rozs más 13.70—14.00, takarmányárpa elsőrendű 16.75—17.00, sörárpa kiváló 20.50—21.25, prima 19.00—19.50, zab elsőrendű 22.20—22.50, középminőségü 22.00—22.10 tengeri 16.55—16.65 korpa 13.70—13.90, 8-as liszt 16.10—16.40 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A csütörtökön tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 4448 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1342 darab volt. Az irányzat vontatott. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 102—103.5, kivételesen 104 fillér, szedett sertés I. 97—100 fillér, II. 72—88 fillér, angol sonkasertés II, 82—90 fillér, exportzsir márkázott 149 fillér kilónként.

Szerkesztői üzenetek

H. I. presbiter úrnak. Vettük becses és szép okfejtéssel megirt sorait melyben kifogásolja, hogy éppen pünkösdre tettük a választásokat. Mi is feltétlen tiszteletben tartandónak véljük az ünnepek és vasárnapok megszentelését. Mély gondolatokat tartalmazó sorait sajnálatunkra azért nem tehetjük közé, mert a szóbanforgó rendelkezés megváltoztatása már ugyis lehetetlen volna.

AKI egész nap irodában ül, estefelé jöjjön a Nagyerdőre csónakázni.

Szerelem tüzön-vizen keresztül

Regény — Irta: Szekula Jenő

(26)

V.

Séta a hullámokon

Kéklőn ragyogott az ég a fehér homokzátonyok fölött. Igy süthetett a nap a távoli ókorban Akadémusz kertjére, ahol Platon sétált tanitványaival, tanitva és filozofálgatva. S mintha régi görög bölcsek világa elevenedett volna meg, két férfi járkált föl s alá a homoknyelven és élénken vitatkoztak. — Fehér gyapjú fürdőköpenyük úgy omlik alá testükről, mintha ókori tóga volna, vagy bő redőkben bugyorodó himateon. Arcuknak napsütéses szine is inkább illenék Hellász kék ege alá, mint ide, a Dunának távoli északi partjára.

A Vikonghajó lakói ők ketten. Az egyik Gyuri, a másik Meggy Péter, a biesérdista.

Csónakon eveztek át a palotai szigetesúcsra. Inkább Meder Gyuri evezett, mert a biesérdista csontvázszerűen lesoványodott karjával alig birta emelgetni a nehéz lapátot.

Már nagyon jóbarátok ők ketten. Gyuri mindent elkövet, hogy belopja magát a hajóház remetéjének kegyébe, akinek tudását és vakitó bölcsességét nagyra tartja. — Tanulni szeretne a fűevés bölcsétől. És jobb így sétálva tanulni, evezés és fürdőzés közben, mintha évekig nyüvi az iskolapadot. Az ember sűritve nyeli a tudományt és teste-lelke felüdül az ózondús dunai levegőn.

— Sohasem látom mostanában könyvvel kezében, Meggy úr? — Kérdezte Gyuri. — Már nem tanul?

A biesérdista horgas ujjaival végigsimitotta prófétaszerűen növesztett lenszőke szakállát:

— Minek tanulnék, amikor elhasaltattak. Legközelebb majd tanulás nélkül megyek neki, akkor talán átengednek.

Megálltak a zátony szélén. Békésen vonuló fehér, bodor bárányok módjára siklottak el a hullámok lábuk alatt. Tündéri délelőtt volt. Néhány csónak hevert a homokparton. Távolról fehér vitorla lebegett a Dunán. A könnyü déli szél kedvezett a vitorlasport barátainak.

— Akár valami tengeri fürdő! — mondotta Meggy. — Gyönyörü ideát, a Lidón. Az ember itt levetközheti és elfelejtheti gondjait.

Lidónak keresztelte el a népnyelv a palotai sziget déli esücskét, mert aszályos időben széles homoknyelv támadt itt, ahol kedvére sütkérezhetett az evezősnép a nyári verőfényben. A víz itt alacsonyabb, tespedtebb és langyosabb is, mint a zátony és ha valaki elterült a homokon és meglocsoltatta magát a gerjedő árral, az képzeletben végigélhette a tengeri fürdés örömeit.

E csöppnyi boldog pontját a Dunának ünnepeken százával árasztották el a csónakosok és a szigetfok olyan volt ilyenkor, mint szinesen zsüzsgő indiántábor.

Két hét mult el azóta, hogy Meder Gyuri az ablakon át megszökött a lepencei kastélyból. A kisbárónak hűségesen beszámolt a kalandról.

— Okos voltál, hogy meglépted — mondta neki a báró. — Bonyodalmak keletkeztek volna abból, ha a kastélyban maradsz.

Gyöngéden meghúzigálta az inas fülcimpáját, ami nála a jóindulat és szeretet jele volt.

— Nagy selyma vagy. Ki sem néztem volna belőled, hogy egy előkelő külföldi milliomosleányt meg merj csókolni.

— Részeg voltam! — vallotta be a fiú mennyei őszinteséggel.

Fejebúbját vakargatta. Mosoly derengett ajkán.

— Mit mosolyogsz, mint a tótrózsa? — faggatta a báró.

— Arra gondoltam, hogy mi lesz akkor, ha Mac Kay leánya nem nyugszik bele, hogy szó nélkül faképnél hagytam. Ha érdeklődni fog Detreházy Pál báró után. Vagy ha telefonál.

— Ettől nem kell tartanod. Az amerikai leányok sokkal gőgösebbek, semhogy fussanak olyan szekér után, amely kereket oldott előlük.

Meder Gyuri nem fizetett rá a lepencei kirándulásra. Busás hasznot hajtott az. A kisbáró, aki a kastélyeladás révén váratlan pénzbe csökkent, visszaadta az ezrest, amelyet kölcsönvett tőle, sőt meg is tetézte egy másik ezressel:

— Ezt meg kamatba adom!

Ezekben a napokban Gyuri alig tudott elmozdulni hazulról. Látástól vakulásig csomagolni kellett. A kisbáró készült Keleti-tengeri utazásra. Ahhoz kell a sok bőrönd, hogy külföldi szállodákban megfelelően reprezentálhassa a Detreházakat.

Eresey Tessza már el is utazott Zlopottba. Ott fognak találkozni. A báró csak napok múlva kel útra.

Hűvös nyári délután volt. A levegő viharos volt és esőszagú. Baljóslatúan borzongtak a falevelek a hajladozó ágakon.

A kisbáró az ablakhoz lépett, de megint visszahúzódott:

— A ház előtt detektiv leselkedik — mondta elfehéredett ábrázattal az inasnak.

— Detektiv?

— Ugy van.

— Mit akar?

— Nyilván engem figyel. Már többször láttam itt ezt az alakot.

Árnyas fák alatt szemüveges, fekete emberke topogott föl s alá izgatottan. Néha megállott a szatócs bolt előtt, mintha a heringes üvegeket, spárgára tüzött szalámit s füzéren lengő paprikát tanulmányozná.

— Ismerem ezt az embert — mondta a báró. — Nem is detektiv. Inkább olyan magánnyomozóféle. Együgyü frater. Tanos Imrének hivják. Fölbérelték.

— De ki bérelte föl?

— Apósom. Reménybeli após uram, Eresey Gál!

— Mit akar megtudni?

— Hogy itt maradtam-e Pesten. Nem utaztam-e el a leánya után.

(Folyt. köv.)

x Kifogástalanul fest, tisztit Weisz, Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztitás, vasalás 3 P.

APRÓHIRDETÉSEK

Gyümölcs és csemegeüzletemet a Hungária palotából

69. sz. alá

(megyeházzal szemben) helyezem át. Kérem a n. é. közönség további szives pártfogását

Weisz Olga

Levelezés

Aranyeső
hetedikén megfelelő de előbb okvetlen értesítsen. Máskor kétséges. Csókolom. 1418

Alkalmazást nyer férfi

Könyvelő keresteti
malmi könyvelés és elszámolásban gyakorlott fiatal, nőtlen, keresztény férfi. Hajdúböszörményi malomipari Rt., Polgári út. 1375

Fiatal
asztalossegéd, ki jól fényez, felvételik, Mester ucca 40. szám. 1265 6. 7.

Kerékgyártót
sürgősen keres gazdaság, havi fizetésért, — vagy éves állásra. Cím a kiadóban. 1354

Ménápolót,
csődöröst, sürgősen keres gazdaság. Cím a kiadóban. 1352

Gépészt,
traktorost, Hofherr-traktor mellé sürgősen keres gazdaság. Cím a kiadóban. 1353

Jócsaládból
való fiú tanulónak — azonnalra felvételik — Kassa út 12., fűszerüzlet. 1373

Fodrászsegédet
kisegítőnek felvesz Kézelmann fodrász, Kishegyesi út 38 C. 1421

Fodrászsegédek
kisegítésre beléphetnek Sámsoni út 48. szám, Rebman fodrász. 1425

Jómunkás
fodrászsegédet kisegíteni felveszek, Szénássy Kigyó ucca 37. 1402

Kifutó
fiúkat felveszek, Kövesi, Teleki ucca 91. 1429

Kifutófiú
biciklizni tudó, sütődébe azonnal felvételik, Homok ucca 3. 1417

Épületkő
(terméskő) eladására az építőszakmában jártas ügynököt keresek. Cím a kiadóban. 1416

Textil
és rövidárú szakmában jártas fiatal segédet felvesz Petrik, Szent Anna ucca 5. szám. 1412

Házmesterpár,
gyermektelen, felvételik. Miklós ucca 31. sz. Jelentkezés 9 óratól. 1410

Fodrászsegéd
kisegítőnek, vagy állandóra felvételik. Toma, Hatvan ucca 69. 1399

Könyvelőt,
(keresztényt) keresünk azonnali belépésre. — „Ipartelep" jeligére részletes ajánlatot a kiadóba. 1405

Alkalmazást nyer nő

Kiszolgálásban
jártas ügyes leány forgalmas üzletbe felvételik. Ajánlatot **„Jól számoló"** jeligére a kiadóba kérek. 1382

Jómunkásá
hölgyfodrász kisasszony vasondulálásra felvételik, Nyomtató u. 2. szám. 1398

Fodrászsegédnő
és férfi, tanulólány és fiú beléphet. Hidegkuthynál, Kálvin-tér 5. 1422

Háztartási alkalmazott

Bejárónőt
felveszek, Rácz Testvérek, Timár ucca 52. 1424

Ajánlat

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cianozó vállalat, Kígyó ucca 5. szám. 1476 5. 31

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. sz. Telefon: 14—27 sz. 1038 5. 29

Zománcozott
tűzhelyek olcsón kaphatók Hatvan ucca 70. Telefon: 12-48. szám. Ocska tűzhelyét becserélem. 843 7. 15.

Fáy-arckrémes
tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc „Aranyegyszarvú" gyógyszertára (színház mellett). 1794 5. 30

Harisnyaszemfelszedést, villanygéppel, szakszerűen vállalok. Harisnyastoppolást, mindennemű kötöttárúk javítását vállalom, Harisnyakötőde, Hatvan ucca 17. 698 6. 12.

Női kabátot
Vágótól,
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó ucca 10. szám.

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. 800 vv.

Uj cserépkályhák
raktáron. Átrakásokat felelősséggel vállal — Laczkó cserépkályhás, Hatvan u. 4. Telefon: 27—93. 1791 5. 28

Szücs
elátozási vállalat, Varga ucca 10, 981 6. 16.

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asztali tűzhelyek legolcsóbban. Csapó ucca 87. sz. tűzhelyüzem. Használtat becserélek. 424 5. 31

Szandálok
és cipők legolcsóbb beszerzése Ökrös sajátkészítményű raktárából, Sas u. 1. 122 6. 2.

Vasárúk,
zománcozott tűzhelyek kéménytoldók, függöny rúdak, vendégágyak, előnyös árakon beszerezhetők Kormos József vaskereskedőnél, Csapó ucca 15. 1771 5. 27

Varrógép,
kerékpár, vétel, csere, eladás, kölcsönzés, alkatrészek olcsón. Javítások jótállással Eisenberger, Csapó ucca 101. 1101 6. 29

Bútor

Kombináltszekrény
hármasszekrény, háló Wertheimkassza, antikszekrény, ebédlő eladó, Dégenfeld-tér 6. 1265 6. 7

Komplett
szép ebédlő, antik komót, perzsaszőnyegek, Deák Ferenc ucca 18. 1393

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Péterfia 61.
számú háznál, 150 négyszögöl száraz, világos pincehelyiség és üzlethelyiség azonnal kiadó. 1204

ÓLMOT

vesz lapunk nyomdája

József királyi herceg u. 1. sz.

Nyári
divatcipők nagy választékban minden színben, legolcsóbban Nagy Béla cipőüzletében szerezhetők be. Dégenfeld tér 11. Tiszapalota. 1184 7. 21

Cipőfestés,
retikül, öv, bőrtárgyak átfestését villanygéppel festem, Nagy Károly, — Batthyány u. 10. 765 V. 14-től V. 14-ig

Lujza
fűzőszalonomat, Arany János ucca 6. sz. alá helyeztem át. 951 5. 28

Élelmiszer ital

Tokajhegyaljai
7 éves bor, literje 1 P. Kapható: Vár ucca 2. 1103 5. 27.

Óborok
termelőtől, 25 litertől ezer literig, 54 fillérért eladó. püspösdig. Komlóssy út 16. 1403

Nyaralás

Balatonszemesi
villámban szoba kiadó, két keresztény személy részére. Felvilágosítás: Debrecen, Bornemissza ucca 12. szám alatt. 1374

Rádió

3+1
Super rádió eladó. Széchenyi ucca 82. 1400

Autó, motor, kerékpár

Kerékpárját,
varrógépjét felújítom, tökéletesen kijavítom, átzsírozom. Uj kerékpárokat, alkatrészeket raktáron tartok. Nagy István, Széchenyi ucca 6. szám. 274 6. 15.

Kiadó lakás egyszobás

Garzon lakás,
földszintes uccai, déli fekvésű, kertes udvarral bérbeadó. Blanáné ucca 14., rendőrpalota mögött. 1388

Kiadó lakás kétszobás

Kettő szoba,
meg egy kisebb szoba, konyha, kamara, faskamara, pince, mosókonyhából álló lakás, június hó elsejére. Szép tiszta, virágos, fenyves udvarban. Hatvan ucca 24. szám. 1407

Mosott rongyot

vesz

lapunk nyomdája

KIRÁLY KAVÉ
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS
KÁVÉT!
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás
lakás 900 négyszögöles kerttel egyszobás s házmesterlakással kiadó. a Simonyi úton. Tulajdonos címe a kiadóban megtudható. E 30

Lakást keres

Keresek
kétszobás, fürdőszobás lakást, közeli kertségben, villamoshoz közel, „Pontis fizető" jeligére a kiadóba. 1396 vv.

Kétszobás,
esetleg háromszobás, s fürdőszobás lakást keresek, augusztus 1-ére. Ajánlatokat „Magántiszviselő" jeligére a kiadóba kérem. 1214 5. 28

Butorozott szoba

Kiadó
csinosan berendezett bútorozott szoba, Piac ucca 77. szám, II. em. 7 a. Megtekinthető bármindennap délután két óráig. 701 vv.

Egy
elegánsan bútorozott szép uccai szoba, előszobával, mosdófülkével, június elsejére kiadó. Poroszlay út 14. 1425

Bútorozott
szoba kiadó. Deák Ferenc ucca 11 szám 1415

Teljesen
különbejáratú, elegánsan bútorozott uccai szoba, fürdőszobával kiadó. Monticzredes ucca 15. 1404

Vegyes

Vasaljon
„Likalit" faszeneskockával. Nem okoz fejfájást Kapható: Grünbaumnál, Hatvan ucca 21. szám, telefon: 29-82. 1095 6. 2

Patkányfogó
kutyát veszek. Kigyó u. 31. szám. 1414

Sündisznót,
(tüskésdisznó) keresek megvételre, Hatvan u. 24., házfelügyelő. 1407

Ingóság eladás

Tolószék
eladó, Domb u. 4. 1145

Üzletberendezés
modern galériával, csigalépcsővel, cukorka, vagy illatszerlárnak is kiválóan alkalmas, — Piac ucca 38. szám, házfelügyelőnél. 506 vv.

350 ccm.
és 250 ccm DKW új motorkerékpárok raktáron, 500 ccm. jó állapotban levő Puch motorkerékpár, oldalkocsival, azonnal eladó. Megtekinthető: Szoboszlaynál, Széchenyi ucca 24. 1338

Eladó házhely

Villatelkek
egy 404, s egy 327 négyszögöles, a Lajos-király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv

Eladó ház

Eladó
Homok ucca 58. számú ház, minden elfogadható árban. Csak készpénzért. Értekezni lehet: Petriknél, Szent Anna ucca 25. 1411

Gyönyörű
ötszobás lakással biró 293 négyszögöles telkes ház méltányos áron eladó. Jókai u. 9-c. Közelebbit a kiadóban. E 27

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető. — Komlóssy ut és Dóczi u. között az Egyetemi Atlétikai Pályával szemben fekszik, 864 □-öl. Három parcellában is eladó — Cím a kiadóban. E 29

Kétlakásos
ház 129 négyszögöl telekkel, Móricz u. 1. sz. alatt olcsó áron áladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Egészséges
városrészen. Komlóssy ut 10. 519 □ öles villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágosítás kiadóhivatalban. E 28

Négyszobás
utcai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással biró 246 négyszögöles telekkel Teleki utca 77. alatti szép ház — garázs is van benne, — most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Eladó föld

Termő
gyümölcsössel 300 négyszögöl telek eladó. — Sesztina ucca 4. szám. (kisállomás mellett). 822 6. 25.

Eladó állatok

Tenyészkakas,
javított, sárga, magyar szép nagy példány még 2 darab kapható, Hatvan ucca 24. sz, házfelügyelő. 1407

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY